

**BELEIDS- EN BEGROTINGSTOELICHTING
NAAR AANLEIDING VAN DE
BEGROTINGSUITVOERING 2022**

LANDBOUW

Ingediend door

Jo BROUNS

Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk,
Sociale Economie en Landbouw

I. INHOUDSOPGAVE	
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	4
III. SAMENVATTING.....	7
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	8
1. Transversale, horizontale doelstellingen	8
2. Overkoepelende strategische doelstellingen	9
V. BELEIDSVELD: LANDBOUW EN ZEEVISSERIJ.....	10
1. ISE THEMA-OVERSCHRIJDEND	10
1.1. Strategische doelstellingen	10
1.2. Operationele doelstellingen.....	10
1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	10
1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	11
1.3.2. Overige entiteiten onder gezag	15
1.3.3. Overige entiteiten onder toezicht.....	15
2. ISE LAND- EN TUINBOUW.....	17
2.1. Strategische doelstellingen	17
2.2. Operationele doelstellingen.....	17
2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	28
2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	29
2.3.2. Overige entiteiten onder gezag	44
2.3.3. Overige entiteiten onder toezicht.....	46
VI. BELEIDSVELD: LANDBOUW- EN ZEEVISSERIJONDERZOEK	47
1. ISE LANDBOUW- EN ZEEVISSERIJONDERZOEK.....	47
1.1. Strategische doelstellingen	47
1.2. Operationele doelstellingen.....	47
1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	53
1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	54
1.3.2. Overige entiteiten onder gezag	55
1.3.3. Overige entiteiten onder toezicht.....	59
VII. BELEIDSVELD: PROMOTIE LANDBOUW, TUINBOUW EN ZEEVISSERIJ	<u>6160</u>
1. ISE PROMOTIE LANDBOUW, TUINBOUW EN ZEEVISSERIJ	<u>6160</u>
1.1. Strategische doelstellingen	<u>6160</u>
1.2. Operationele doelstellingen.....	<u>6261</u>
1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	<u>6261</u>
1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	<u>6362</u>
1.3.2. Overige entiteiten onder gezag	<u>6463</u>

1.3.3. Overige entiteiten onder toezicht.....	6463
VIII. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD.....	6564
1. Apparaatskredieten	6564
2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld	7069
IX. LIJST MET AFKORTINGEN.....	7170
II. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	7372
II. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'	8685
III. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'	8786
IV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE'	8887

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Geen koren zonder kaf. Dit spreekwoord kennen we al lang, want van oudsher is er het besef dat elk voordeel ook zijn nadeel heeft. Vandaag is het allicht hipper om over 'trade-offs', of 'neveneffecten', te spreken, maar de essentie blijft dezelfde.

Als we kijken naar voedsel en voedselproductie, vinden we zo'n *trade-offs* tussen welvaart, gezondheid, omgeving en dierenwelzijn over de ganse lijn.

Herkauwers kunnen (voor de mens onverteerbare) gewassen zoals gras omzetten in hoogwaardige proteïnen, vitaminen en sporenelementen... maar die omzetting gebeurt door pensbacteriën die als bijproduct methaan (broeikasgas) aanmaken.

Groenten en fruit zijn dan weer laagcalorisch en voedzaam... maar arbeidsintensief, vergen gewasbescherming, specifieke bemestingsregimes, zijn vaak overgeleverd aan wisselvallige buitenomstandigheden en lastig om lang te bewaren.

Hoewel we een intuïtieve reflex hebben om zaken met goed of slecht te labelen, is de realiteit altijd genuanceerder en complexer. Net zoals het kaf voor de oogst een beschermende functie heeft ten aanzien van het koren, kunnen ook de uitdagingen waar onze landbouwsector voor staat (en de inspanningen om die aan te gaan) ervoor zorgen dat de sector zelf verder toekomstbestendig kan uitgroeien.

We staan er weinig bij stil, maar de échte waarde ligt in het feit überhaupt vrij te kunnen kiezen uit het ruim en divers aanbod dat hier beschikbaar is. We hebben in Vlaanderen de luxe van het aanbod en om daarbinnen als consument en burger keuzes te maken. We zijn ons ook bewust van die trade offs en waar mogelijk proberen we mitigatie te stimuleren met management- en technische oplossingen. Dat moeten we in ons achterhoofd blijven houden en er alles aan doen om dat niet te hypothekeren voor toekomstige generaties consumenten én producenten.

Ons voedselproductiesysteem daverde de voorbije jaren geregeld op haar grondvesten en dat was in 2022 niet anders. De agressie van Rusland tegenover Oekraïne in februari bracht opnieuw een militair conflict op het Europees continent. De daaropvolgende economische sanctiemaatregelen en verstoringen van handelsstromen hadden een disruptief effect op de interne markt. Naast de extreme prijsvolatiliteit voor energiebronnen (olie, aardgas), stelden zich problemen op het vlak van beschikbaarheid van onder meer plantaardige zaden en oliën, voeders en meststoffen.

Dit had invloed op de voedselzekerheid voor de bevolking: de voedselbeschikbaarheid en bovenal de voedselbetaalbaarheid voelden dit. Dankzij haar weerbaarheid slaagden onze landbouwers en bij uitbreiding agrovoedingsketen er in om ten allen tijde voldoende voedselaanbod aan de Vlaamse consument te bieden. Tegelijk steeg in 2022 de voedselprijsinflatie tot een uitzonderlijk hoog niveau (van 2 tot 15 %), wat de koopkracht van de Vlaming beïnvloedde. En waar de algemene inflatie zich ondertussen stabiliseerde of begon te dalen, blijft de inflatie voor voedsel ook begin 2023 verder stijgen.

Om de effecten van het militaire conflict te milderen, werden verschillende crisismaatregelen voor de hardst getroffen landbouwers genomen.

Daarnaast werden er in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht, maatregelen genomen om groene investeringen op land- en tuinbouwbedrijven te

stimuleren. Pre-ecoregelingen stimuleerden landbouwers (financieel) om positief bij te dragen milieu, klimaat of biodiversiteit.

Nadat de Europese instellingen eind 2021 een politiek akkoord bereikten over een hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), stond 2022 in het teken van de opmaak en onderhandelingen over de Vlaamse invulling. Deze onderhandelingen leidden eind 2022 tot een gunstige beslissing vanwege de EC.

Het hervormde GLB omvat een uitgebreide gereedschapskoffer met beleidsinstrumenten die landbouwers stimuleren om hun ondernemer- en vakmanschap te versterken én ondersteunen bij een duurzame ontwikkeling van hun bedrijf. Ondertussen is het gros van de maatregelen geoperationaliseerd en gaan de land- en tuinbouwers ermee aan de slag.

Die brede koffer moet de juiste instrumenten aanbieden voor de diversiteit aan landbouwbedrijven en landbouw(st)ers. Op die manier zal elk bedrijf, binnen de eigen realiteit, uitdagingen, dromen, talenten of ambities, kunnen bijdragen aan de ambities voor de Vlaamse landbouwsector.

In 2022 werd de strategische visienota voor de korte keten in Vlaanderen gelanceerd, waarbij de ambitie uitgesproken werd om tot één op vijf landbouwbedrijven deel te laten nemen aan de korte keten. Ook aan het strategisch plan bio 2022-2027 werd hard gewerkt, samen met de betrokken stakeholders.

In 2022 lanceerde ik de eerste Vlaamse voedselstrategie op de Vlaamse voedseltop. Deze strategie omvat concrete doelstellingen en acties die door een interdisciplinair samengestelde Voedselcoalitie werden geformuleerd. In het najaar worden diverse voedseldeals uitgewerkt en geïmplementeerd.

Respect, zowel in prijsvorming maar zeker ook emotionele waardering, is één van de belangrijke pijlers van die voedselstrategie. Datzelfde thema stond ook centraal bij de voorstelling van het actieplan welbevinden vorig jaar. Het welbevinden van onze land- en tuinbouwers blijft een voorname bezorgdheid naar de toekomst. Wanneer de graanstengels dreigen te 'knakken', zal ook het koren verloren gaan.

Op het niveau van de Europese Unie werd eind vorige eeuw de keuze gemaakt om de landbouw als een volwaardige economische sector te beschouwen. Sindsdien stuurt de overheid niet langer centraal aan 'wat', 'hoeveel' en tegen 'welke prijs' landbouwers kweken, telen en oogsten. Net als voor andere ondernemerssectoren gelden vandaag in de voedingsketen de wetmatigheden van de markteconomie. Een domein waar de Europese overheid zich evenwel niet terugtrok, is 'hoe' er mag (of moet) geproduceerd worden. Op tal van domeinen, zoals arbeid, veiligheid, milieu, natuur, klimaat en dierenwelzijn, zijn er verregaande EU-geharmoniseerde regels die als voedselproductie-randvoorwaarden gelden.

We kunnen er niet omheen dat het in onze sterk verstedelijkte Vlaamse context uitdagender is om die randvoorwaarden te vervullen dan in andere regio's. Dat betekent niet dat we moeten vervallen in pessimisme of mee moeten gaan in polarisatie. Ja, het zal anders moeten in de toekomst, net zoals het er ook de voorbije decennia reeds een transitie plaatsvond. Maar we zijn het aan onszelf verplicht om ook in Vlaanderen voedsel te blijven produceren. 'Onszelf' beperkt zich niet tot de Gewestgrens. Brussel telt meer dan een miljoen inwoners en heeft quasi geen eigen voedselproductie. De driehoek Londen – Parijs – Keulen is qua afstand minder ver dan de afstand die vele Britse, Franse of Duitse landbouwers zelf moeten overbruggen om hun product af te zetten. Handel drijven wordt soms negatief gekaderd, maar net als voor de energiebehoefte geldt dat interconnectiviteit tussen partners ook voor onze voedsel-basisbehoefte

primordiaal is. Er zijn altijd wel ergens lokale tegenslagen, ziektes of misoogsten, waardoor je op bondgenoten aangewezen bent om continuïteit te verzekeren.

Kortom, voor zij die er aan twijfelen, er is weldegelijk nog een toekomst voor lokale landbouw in Vlaanderen. Het zal wel onvermijdelijk ondernemerschap, creativiteit, samenwerking en innovatie vergen om die productie te organiseren binnen het stringenter wordende overheidskader.

Als minister van landbouw zet ik daar ten volle mijn schouders onder en bied ik alle steun aan individuele landbouwers om zich aan te passen. Met het Vlaams GLB Strategisch Plan beschikken we over diverse maatregelen en financiële middelen om daar werk van te maken. Met het Departement Landbouw en Visserij, het Instituut voor Landbouw, Visserij en Voedingsonderzoek en het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarktering beschikken we over performante instanties om dit in goede banen leiden.

III. SAMENVATTING

De programma's van het beleidsdomein Landbouw en Visserij bieden de nodige financiële middelen voor het apparaat van het beleidsdomein en de implementatie van het landbouw- en visserijbeleid, de ondersteuning van het onderzoek en de promotie en afzetbevordering. De programma's dragen bij tot de uitvoering van de doelstellingen en de klemtonen opgenomen in de beleidsnota Landbouw en Visserij 2019-2024.

TOTAAL – LANDBOUW, excl. DAB's, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)					
2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	20.000	3.594	0	130.077	103.528
2e BA-JR	20.000	3.594	0	135.902	118.188
BU	8.032	4.007	0	118.308	99.086

PROGRAMMA KD – LANDBOUW EN ZEEVISSERIJ

(duizend euro)					
2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	20.000	3.594	0	118.860	92.311
2e BA-JR	20.000	3.594	0	123.718	106.876
BU	8.032	4.007	0	106.124	87.774

PROGRAMMA KF – LANDBOUW- EN ZEEVISSERIJONDERZOEK

(duizend euro)					
2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	0	0	0	6.091	6.091
2e BA-JR	0	0	0	7.058	6.186
BU	0	0	0	7.058	6.186

PROGRAMMA KG – PROMOTIE LANDBOUW, TUINBOUW EN ZEEVISSERIJ

(duizend euro)					
2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e BA	0	0	0	5.126	5.126
2e BA-JR	0	0	0	5.126	5.126
BU	0	0	0	5.126	5.126

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale, horizontale doelstellingen

- *Het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2020-2024 zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 25 september 2020*

Het beleidsdomein Landbouw en Visserij is niet betrokken bij het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding.

- *Het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan 2020-2024 zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 25 september 2020*

Het beleidsdomein Landbouw en Visserij is niet betrokken bij het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan.

- *Het Horizontaal Integratie- en Gelijke Kansenbeleidsplan 2020-2024 zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 23 oktober 2020*

Het beleidsdomein Landbouw en Visserij is niet betrokken bij het Horizontaal Integratie- en Gelijke Kansenbeleidsplan.

- *Het Vlaams strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden 2020-2025 zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 13 november 2020*

Het beleidsdomein Landbouw en Visserij is niet betrokken bij het Vlaams strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden.

- *Het Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld 2020-2024 zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 23 oktober 2020*

Het beleidsdomein Landbouw en Visserij is niet betrokken bij het Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld.

- *Het Actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie 2020-2024 zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 21 mei 2021*

Het beleidsdomein Landbouw en Visserij is niet betrokken bij het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding.

- *Het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 9 december 2019 inclusief actualisaties*

Het beleidsdomein Landbouw en Visserij is betrokken bij het Energie- en Klimaatplan en leverde haar bijdrage aan de algemene rapportering.

Een uitgebreide rapportering van de maatregelen die worden uitgevoerd door het Beleidsdomein Landbouw en Visserij wordt opgenomen in het VEKP-voortgangsrappport dat in de tweede helft van 2023 wordt voorzien. Voor de betrokken acties zal daarbij worden aangegeven welk budget hiervoor in 2022 werd besteed.

De emissiereductiestreefcijfers voor de sector landbouw werden in 2021 verhoogd, waarbij gestreefd worden naar 31,3% minder uitstoot tegen 2030 t.o.v. 2005.

- *Het luchtbeleidsplan 2030 zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 25 oktober 2019*

Het beleidsdomein Landbouw en Visserij is betrokken bij het Luchtbeleidsplan 2030.

De uitvoering van de landbouwmaatregelen ligt op schema.

Op 10 maart 2023 bereikte de Vlaamse Regering een politiek akkoord over een Vlaamse stikstofplan: de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). In dit plan zijn emissiereducerende maatregelen voor NOx en ammoniak opgenomen die nodig zijn om de 2030-doelstelling te kunnen realiseren. Alle relevante maatregelen uit het Luchtbeleidsplan 2030 maken hier integraal deel van uit.

De Programmatische Aanpak Stikstof treedt in werking als de maatregelen vastgelegd zijn in de Vlaamse wetgeving. Intussen geldt er een overgangsregeling voor de toekenning van vergunningen. Een omzendbrief is in opmaak.

2. Overkoepelende strategische doelstellingen

Er zijn geen overkoepelende strategische doelstellingen voor het beleidsdomein Landbouw en Visserij. De strategische doelstellingen zijn gekoppeld op het niveau van een inhoudelijk structurelement.

V. BELEIDSVELD: LANDBOUW EN ZEEVISSERIJ

Het beleidsveld Landbouw en Zeevisserij omvat drie inhoudelijke structurelementen (ISE):

- Thema-overschrijdend (ISE A);
- Land- en tuinbouw (ISE B);
- Visserij en Aquacultuur (ISE D).

1. ISE THEMA-OVERSCHRIJDEND

Dit inhoudelijk structurelement (ISE A) omvat thema-overschrijdende aspecten die niet exclusief toegewezen kunnen worden aan één specifiek ISE binnen het beleidsveld 'Landbouw en Zeevisserij'.

1.1. Strategische doelstellingen

Voor dit ISE zijn geen specifieke SD's opgenomen in de beleidsnota 2019-2024.

1.2. Operationele doelstellingen

Voor dit ISE zijn geen specifieke OD's opgenomen in de beleidsnota 2019-2024.

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

THEMA OVERSCHRIJDEND, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2022	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
ESR-ontvangsten OW	0	0	70	6	0	0
Toelagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	70	6	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Binnen dit inhoudelijk structurelement is er slechts één ontvangstenartikel, nl. KB0-9KDXTAC-OW – Fonds toezicht en handhaving landbouwdecreet.

Toelichting: zie betrokken middelenartikel.

THEMA OVERSCHRIJDEND, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	1.108	2.921	2.571	1.108	2.400	2.051
Toelagen IS	242	242	242	242	242	242
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.350	3.163	2.813	1.350	2.642	2.293

Inhoudelijke toelichting:

Het budget 2de BA heeft betrekking op de in de administratieve begroting ingeschreven kredieten voor 2022. Bij budget 2de BA-JR zijn de reële toegewezen ontvangsten 2022 opgenomen, vermeerderd met de niet-aangewende toegewezen ontvangsten uit vorige jaren. Vandaar een verschil van 241.000 euro in VAK en 259.000 euro in VEK.

Aan VAK-zijde is de kredietevolutie van 2de BA naar 2de BA-JR ook het gevolg van herverdelingen ten belope van 1.572.000 euro.

Aan VEK-zijde is de kredietevolutie van 2de BA naar 2de BA-JR ook het gevolg van herverdelingen ten belope van 1.033.000 euro.

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

KB0-9KDXTAC-OW – FONDS TOEZICHT EN HANDHAVING LANDBOUWDECREET

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Fonds Toezicht en Handhaving Landbouwdecreet werd opgericht via het decreet van 6 juli 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018 (art. 14).

De middelen van het Fonds bestaan uit:

- Administratieve geldboeten en exclusief bestuurlijke geldboeten, in voorkomend geval de vermeerdering hiervan met het economisch voordeel voortvloeiend uit het plegen van de inbreuk, geïnd in uitvoering van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid;
- expertisekosten geïnd in uitvoering van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid;
- bijdragen en bestuurlijke geldboeten, geïnd in uitvoering van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele en biologische gewassen.

De toegewezen ontvangsten zijn langs uitgavenzijde bestemd voor artikel KB0-1KDX4AC-WT.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2022	AO	TO	LO
2e BA	0	70	0
BU	0	6	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit betreft de administratieve geldboeten en exclusief bestuurlijke geldboeten, in voorkomend geval de vermeerdering hiervan met het economisch voordeel voortvloeiend uit het plegen van de inbreuk, geïnd in uitvoering van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid.

Het betreft een jaarlijkse raming die bij het oprichten van dit fonds werd vooropgesteld als potentiële ontvangst, maar vooraf lastig in te schatten is.

Uitgaven**KB0-1KDX2AA-WT – WERKING LAND- EN TUINBOUW EN VISSERIJ****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel omvat:

- specifieke werkingsuitgaven van het Departement Landbouw en Visserij;
- externe beleidsondersteunende onderzoeksopdrachten op vlak van landbouw en visserij;
- uitgaven binnen het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling en de implementatie van het EU Visserijprogramma;
- uitgaven in kader van Vlaamse Veerkracht:
 - o VV030 - hergebruik van restwater;
 - o VV033 - sensibilisering, opleiding en advisering.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	819	2.391	2.336	819	1.887	1.869

Inhoudelijke toelichting:

Aan VAK-zijde is de kredietevolutie van 2de BA naar 2de BA-JR het gevolg van een herverdeling, meer bepaald:

- vanuit ISE B naar artikel KB0-1KDX2AA-WT van ISE A ten belope van 291.000 euro;
- vanuit de relanceprovisie 140.000 euro voor VV030 en 1.141.000 euro voor VV033.

Aan VEK-zijde is de kredietevolutie van 2de BA naar 2de BA-JR eveneens het gevolg van een herverdeling, meer bepaald:

- vanuit ISE B naar artikel KB0-1KDX2AA-WT van ISE A ten belope van 676.000 euro;
- vanuit de relanceprovisie 606.000 euro voor VV033;
- naar KB0-1KDX2BE-WT voor overheveling naar het Vlaams Fonds voor de Lastendelging (VFLD) in kader van de overheidssteun voor brede weersverzekeringen en het Vlaams rampenfonds ten belope van 214.000 euro.

Het vastleggingskrediet werd in 2022 nagenoeg volledig benut. Naast de initieel voorziene onderdelen werd in 2022 bijkomend budget ingezet voor o.m. uitvoering van Vlaamse Veerkrachtprojecten en afhandeling van een dading naar aanleiding van een gerechtelijke procedure met betrekking tot de dioxinecrisis.

KB0-1KDX2AB-WT – COMMUNICATIE LAND- EN TUINBOUW EN VISSERIJ

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat uitgaven in het kader van het communicatiebeleid van het beleidsdomein Landbouw en Visserij. Onder meer deelname aan beurzen en evenementen, audiovisuele media, digitale media, communicatiemateriaal,...

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	219	219	199	219	184	180

Inhoudelijke toelichting:

Aan VEK-zijde is de kredietevolutie van 2de BA naar 2de BA-JR het gevolg van een herverdeling naar KB0-1KDX2BE-WT voor overheveling naar het VFLD in kader van de brede weersverzekering en het rampenfonds ten belope van 35.000 euro.

In tegenstelling tot 2021 waar door COVID-maatregelen fysieke evenementen beperkt waren, konden in 2022 de normale activiteiten terug ingang vinden. Ook bood digitalisering die tijdens de pandemie een boost kreeg, opportuniteiten die voor communicatie waardevol bleken.

KB0-1KDX2AU-IS – VILT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt de toelage (interne stroom) aan vzw Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw voorzien.

Vzw VILT is een samenwerkingsverband waarin zowel de overheid als privé-organisaties uit de hele agrovoedingsketen participeren.

Door middel van communicatie en informatie bevordert en stimuleert VILT op een onafhankelijke manier een betere kennis van en begrip voor de Vlaamse land- en tuinbouw, in de meest ruime zin van het woord.

Via een strategisch informatieaanbod richt VILT zich al vele jaren naar volgende relevante doelgroepen: journalisten, politici, land- en tuinbouwers, ambtenaren, onderwijzers, onderzoekers, mensen uit de voedingsindustrie, plattelandsrecreanten en consumenten. Het belangrijkste medium is de elektronische communicatie.

Op de digitale tv-zender PlattelandsTV heeft VILT een eigen programma, nl. VILT TeeVee dat vijf keer per jaar wordt uitgezonden. Actuele topics worden er in originele rubrieken belicht. Om de vijf jaar laat VILT ook een onderzoek uitvoeren naar het imago van de Vlaamse land- en tuinbouw bij het brede publiek.

In uitvoering van het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 wordt de financiering van VILT afgebouwd om tot een publieke-private samenwerking te komen met maximaal 50% financiering vanuit de overheden.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	242	242	242	242	242	242

Inhoudelijke toelichting:

Conform de aanrekenregels van VCO werd de interne stroom volledig vastgelegd en vereffend.

Zie bespreking onder *1.3.3. overige entiteiten onder toezicht – Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw*

KB0-1KDX4AC-WT – FONDS TOEZICHT EN HANDHAVING LANDBOUWDECREET

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Fonds Toezicht en Handhaving Landbouwdecreet werd opgericht via het decreet van 8 juli 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018 (art. 14).

De ontvangsten kunnen worden aangewend voor:

- Specifieke werkingskosten in uitvoering van hoofdstuk 3 Controle- en sanctiebepalingen van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid;
- De uitgaven voor het vergoeden van de economische schade, vermeld in artikel 14 van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele en biologische gewassen en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Dit artikel is het corresponderend uitgavenartikel bij het ontvangstenartikel KB0-9KDX4AC-OW.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	70	311	36	70	329	2

Inhoudelijke toelichting:

Het budget 2de BA heeft betrekking op de geraamde benodigde kredieten in 2022. Het budget 2de BA-JR heeft betrekking op reële toegewezen ontvangsten 2022 vermeerderd met de niet aangewende toegewezen ontvangsten uit vorige jaren.

De uitgaven 2022 hadden betrekking op de aanstelling van een raadsman.

1.3.2. Overige entiteiten onder gezag

Er zijn geen entiteiten onder gezag binnen dit ISE.

1.3.3. Overige entiteiten onder toezicht

Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw

Omschrijving

Vzw VILT is een rechtspersoon die deel uitmaakt van de Vlaamse deelstaatoverheid, door onder sectorale code 13.12 te ressorteren.

Ontvangsten

- Toelage

Op artikel KB0-1KDX2AU-IS van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022 was 242.000 euro toelage ingeschreven.

- Jaarlijkse toelage van de Vlaamse provincies

De vijf Vlaamse provincies betalen elk een werkingstoelage aan VILT, dit varieert van 12.400 euro tot 12.520 euro, goed voor een totaalbedrag van 62.210 euro in 2022.

- Jaarlijks lidgeld van de sectoren

VILT telt zeven organisaties die lid zijn en jaarlijks lidgeld betalen: BFA, Fedagrim, Boerenbond, ABS, BelOrta, Belplant en Cera. Zij betaalden in 2022 elk 8.350 euro. Deze zes organisaties droegen in 2022 58.450 euro bij.

- Jaarlijks lidgeld van kredietinstellingen

Twee kredietinstellingen zijn lid van VILT: KBC en Crelan. Net zoals de andere leden betaalden zij in 2022 elk 8.350 euro of 16.700 euro samen.

- Reclame-inkomsten

In 2022 werd geen bedrag geïnd voor de plaatsing van vacatures en banners op de website. Wel werd een correctie doorgevoerd op niet-betaalde facturen de afgelopen jaren waardoor er een bedrag van -24.775 euro op deze post werd genoteerd.

- Overdracht saldi

De rekening vertoonde op 31 december 2022 een positief saldo: 232.110,25 euro.

Te bestemmen resultaat

Het resultaat van 2022 bedraagt 18.498,75 euro. De algemene vergadering heeft beslist dit resultaat toe te wijzen aan de reserve die in 2021 in het leven werd geroepen voor het herstructureringstraject van de organisatie.

Uitgaven

- Diensten en diverse goederen

In totaal werd 169.438,41 euro uitgegeven voor diensten en diverse goederen. Het gaat onder meer om kosten voor economaat, computermateriaal, communicatie, telefoon, documentatie en kranten, verzekering, onkosten personeel, catering, enz. Ook alle uitgaven in het kader van acties en media passen hierin: websites, tv-reportages, magazines en aanwezigheid op beurzen. De raad van bestuur en de algemene vergadering van VILT hebben beslist om hiervoor de werkingstoelage van de Vlaamse overheid aan te wenden.

- Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen

VILT telt drie werknemers die voltijds in dienst zijn. In 2022 werd in totaal 156.956 euro uitbetaald voor bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen.

2. ISE LAND- EN TUINBOUW

Dit inhoudelijk structurelement (ISE B) heeft betrekking op beleidsinitiatieven en -maatregelen die zich rechtstreeks richten op de landbouwer en/of het landbouwbedrijf. Professionalisering van het landbouwondernemerschap en stimuleren van duurzame ontwikkeling staan hierbij centraal. Ook diverse ondersteuningsinstrumenten van het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) zijn hieronder vervat.

Het ISE omvat eveneens specifieke steunmaatregelen voor de brede agrovoedingsketen (van toelevering tot afzet).

Daarnaast behelst dit ISE de ondersteuning van centra en verenigingen die rond land- en tuinbouw actief zijn, zoals praktijkcentra, fokkerijverenigingen, verenigingen die lokaal genetisch uitgangsmateriaal in stand houden, etc.

Tenslotte valt ook landbouw in relatie tot nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen hieronder: vb. landbouw-klimaat, landbouw-milieu, landbouw-voeding, landbouw-ruimte,...

2.1. Strategische doelstellingen

In de beleidsnota 2019-2024 Landbouw en Visserij zijn voor dit inhoudelijke structurelement volgende SD's ingeschreven:

- SD1. Met ondernemerschap en innovatie naar een circulair voedselsysteem;
- SD2. Ecosysteemdiensten benutten om klimaatverandering en milieuitdagingen aan te pakken;
- SD3. Innovatie, onderzoek en kennisdoorstroming spelen een sleutelrol.

2.2. Operationele doelstellingen

- OD 1.1 Toegang tot grond

In 2022 werd binnen de Vlaamse meerderheid een principiële akkoord tot actualisering van de pachtwet gesloten. Via een decretaal initiatief wordt dit juridisch verankerd.

De centrale doelstelling daarbij is om vanuit de overheid een kader te scheppen waaruit eigenaars en pachters vertrouwen putten om langetermijnpacht-overeenkomsten te sluiten, zonder dat dit bijkomende administratieve lasten genereert.

Enkele elementen van de hervorming zijn dat schriftelijke overeenkomsten voortaan de regel worden, transparantie voor perceelseigenaars over wie zich bij de overheid registreert als perceelsgebruiker, de invoering van een 'onweerlegbaar vermoeden inzake het ontvangen van een pensioen', voorkooprecht voorbehouden aan (nog steeds) actieve pachters, mogelijkheden voor eigenaars om hun eigendom na een eerste pachtperiode pachtvrij te verkopen, invoering van het principe van 'veilige koper', voorwaardelijke mogelijkheid tot pachtopzeg voor bebouwing van percelen met een planologisch groene bestemming, etc.

- OD 1.2 Ondernemerschap en vakmanschap

Op 2 december 2021 bereikten de Raad en het Europees parlement een definitief akkoord over de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), waaraan de 27 lidstaten verdere invulling dienden te geven en met ingang van 2023 dienden te operationaliseren.

Het jaar 2022 stond dan ook in het teken van een uitgebreide redactionele fase van het Vlaams Strategische GLB-plan in samenwerking met de diverse maatregel-beheersdiensten binnen de Vlaamse overheid, parallel aan intense onderhandelingen met de betrokken diensten van de Europese Commissie (EC). Deze onderhandelingen leidden eind 2022 tot een gunstige beslissing vanwege de EC.

Het hervormde GLB omvat meerdere instrumenten die landbouwondernemingen stimuleren om hun ondernemer- en vakmanschap te versterken. Dit betreffen maatregelen die landbouwers ondersteunen bij een duurzame ontwikkeling van hun bedrijf en die inzetten op innovatie. Daarnaast zijn er maatregelen die instroom in de sector faciliteren.

In het kader van het Vlaams Relanceplan Vlaamse Veerkracht werden in 2022 maatregelen genomen om groene investeringen op land- en tuinbouwbedrijven te stimuleren. Zo werden pre-ecoregelingen opengesteld voor landbouwers die praktijken implementeren die een positieve bijdrage leveren aan milieu, klimaat of biodiversiteit.

- OD 1.3 Weerbaarheid

De agressie van Rusland tegenover Oekraïne leidde begin 2022 voor het eerst sinds decennia tot een militair conflict op het Europees continent.

De daaropvolgende economische sanctiemaatregelen en verstoring van handelsstromen tussen de lidstaten van de EU en Oekraïne, Rusland en Wit-Rusland, hadden een disruptief effect op de interne markt. Naast de extreme prijsvolatiliteit voor energiebronnen (olie, aardgas), stelden zich problemen op vlak van beschikbaarheid van onder meer plantaardige zaden en oliën, voeders en meststoffen.

Voedselzekerheid omvat twee componenten: de fysieke voedselbeschikbaarheid én de voedselbetaalbaarheid.

Dankzij haar weerbaarheid slaagde onze agrovoedingsketen er in om ten allen tijde voldoende voedselaanbod aan de Vlaamse consument te bieden. Tegelijk steeg de voedselprijsinflatie op korte tijd tot een uitzonderlijk hoog niveau (van 2 tot 15 % tussen dec 2021 en dec 2022). Waar de algemene inflatie inmiddels een tendens tot stabilisatie en daling toont, blijft de inflatie voor voedsel ook begin 2023 verder stijgen.

Om de markt te stabiliseren en ondernemingen de mogelijkheid te bieden zich aan te passen aan de situatie, werden in 2022 meerdere crisismaatregelen beslist en uitgerold:

- Tijdelijke uitzondering voor samenstelling biologische veevoeders

Door optredende tekorten van biologische eiwithoudende grondstoffen op de markt, werd voorwaardelijke toegestaan om in beperkte mate (max 5%) gangbare alternatieven te gebruiken in de biologische veehouderij.

- Uitzondering op braaklegging in het kader van het GLB

Om het voedselproductiepotentieel te vrijwaren, besliste de EU dat landbouwers in 2022 konden afzien van braaklegging en dit zonder impact op de aangevraagde GLB-steun.

- Tijdelijke steun voor de private opslag van varkensvlees

Het tijdelijk uit de markt halen van specifieke goederen in een verstoorde markt (crisis), heeft een markt stabiliserend effect.

In 2022 activeerde de Europese Commissie deze maatregel voor varkensvlees, waarbij ondernemingen vrijwillig tot maximaal 150 dagen varkensvlees uit de markt halen tegen vergoeding. In totaal werd 300.000 euro toegekend.

- Bijzondere aanpassingssteun landbouw

Binnen de Gemeenschappelijke Marktordening voor landbouwproducten van de Europese Unie, werd een bijzondere aanpassingssteun voor de hardst getroffen bedrijven geoperationaliseerd. In totaal werd 8,17 miljoen euro steun betaald.

- Tijdelijk staatssteunkader Oekraïne

De Vlaamse overheid voorzag in de mogelijkheid voor bedrijven met acute liquiditeitsproblemen, waaronder bedrijven actief in de agrovoedingsketen, om overbruggingsleningen aan te gaan op 2 tot 3 jaar aan 1,5% rente.

Naast het Oekraïne-crisispakket, werden ook meerdere reguliere beleidsmaatregelen geïmplementeerd om de weerbaarheid van Vlaamse landbouwondernemingen te verhogen.

Via het bedrijfsadviesinstrument KRATOS konden landbouwers individueel advies vragen over diverse thema's.

Via de website landbouwcijfers.be wordt actuele marktinformatie/-data over de belangrijkste agrosubsectoren gepubliceerd, wat de transparantie binnen de agrovoedingsketen verhoogt.

- OD 1.4 Samenwerking

Voedselstrategie: relance en Farm to Fork

In 2022 werd het driesporenbeleid rond de opmaak en uitwerking van de Vlaamse Voedselstrategie verder uitgerold. Hierbij werd ingezet op het tot stand komen van een Vlaamse Voedselstrategie met concrete doelstellingen in samenwerking met een interdisciplinair en inclusief samengestelde Voedselcoalitie. De beste ideeën van de GO4FOOD-oproep naar voedselveranderaars uit de praktijk werden omgezet tot effectieve en impactvolle projecten. De beleidsdomeinoverschrijdende voedselwerven binnen het Vlaams netwerk voedselbeleid werden verdergezet en een sterke synergie met het GLB werd nagestreefd.

Dit leidde finaal tot de Vlaamse Voedseltop in november 2022, waarop de eerste Vlaamse voedselstrategie werd voorgesteld. De Voedseltop wordt gevolgd door een natraject waarbij de uitwerking en implementatie van de voedseldeals een centrale rol inneemt. Daarnaast worden de voedselcoalitie en het netwerk dat is ontstaan, levendig en betrokken gehouden.

Eiwitstrategie 2021-2030

Binnen de Vlaamse eiwitstrategie 2021-2030, die ondertekend werd door twintig organisaties en partners actief in de agro-voedingsketen, overheid of onderzoek, werden zes strategische thema's vooropgesteld: duurzaam diervoeder, duurzame dierlijke productie, meer plantaardige eiwitten, meer nieuwe eiwitten, meer productdiversiteit en een duurzame eiwitconsumptie.

In 2022 werden de vooropgestelde doelstellingen binnen elk van deze strategische thema's vormgegeven en partnerschappen opgezet om deze doelstellingen te bereiken.

Er werden 46 lopende acties geïnventariseerd bij de partners van de eiwitstrategie die bijdragen aan de doelstellingen van de eiwitstrategie ('as is'). Daarnaast zijn er 48 relevante onderzoeksprojecten lopende of gepland. Vanuit de partners werden nieuwe acties ('to be') voorgesteld die in werkgroepen worden onderzocht en zullen leiden tot een verdere aanvulling van het actieprogramma. Vanaf 2023 wordt een publieke voortgangsrapportage voorzien van het actieprogramma alsook ingezet op monitoring van de doelstellingen.

Via een projectoproep maakte ik vanuit de relancemiddelen een budget van 4 miljoen euro vrij voor samenwerkingsprojecten. De projectoproep 'Realisatie Eiwitstrategie' helpt concrete initiatieven in kader van de zes doelstellingen van de eiwitstrategie uit te voeren en de huidige knelpunten, zoals keten en afzetontwikkeling, weg te werken. Bij deze initiatieven staat samenwerking tussen diverse partners in de eiwitketen voorop, waardoor duurzame eiwitketens opgezet en uitgebouwd worden. De projecten moeten bijdragen tot de verduurzaming en verbreding van het lokale eiwitaanbod in Vlaanderen. Deze middelen vormen een belangrijke hefboom om de bestaande dynamiek te versterken en te versnellen. In totaal 19 goedgekeurde projecten zijn lopende en worden opgevolgd door het Departement Landbouw en Visserij.

Speciaal voor landbouwers die willen inzetten op de teelt van eiwitgewassen hadden we binnen de pre-ecoregelingen in 2022 ook een maatregel voor de ondersteuning van de inzaai van eiwitteelten in functie van lokale eiwitvoorziening. Via de pre-ecoregeling 'inzaai van eiwitteelten' werd ongeveer 1130 ha aan eiwitteelten gerealiseerd.

Daarnaast blijven we ook vanuit onderzoek en de bestaande GLB-instrumenten aandacht hebben voor het realiseren van de eiwitstrategie en het ondersteunen van landbouwers om de vruchten van de eiwittransitie te plukken.

Het Departement Landbouw en Visserij, ILVO en VLAM zetten zich tot slot samen met meer dan 60 partners ook in voor de Green Deal Eiwitshift die als doel heeft om de verhouding tussen dierlijke en plantaardige eiwitten in de Vlaamse consumptie te verbeteren en daarbij kansen voor lokale eiwitconsumptie en innovatie in de keten te maximaliseren.

Met onze integrale benadering en bijhorende ondersteuning zetten we dus in op zowel productie, ketenontwikkeling en afzet, vermijden we de 'kip of ei' discussie en zetten we internationaal mee de toon voor de ontwikkeling van een toekomstgerichte eiwitproductie- en consumptie.

Vlaanderen circulair en bio-economie

De beleidsdomeinen Economie, Wetenschap & Innovatie en Omgeving voorzien in een publiek-privaat partnerschap 'Vlaanderen Circulair'. Rond verschillende

thema's zijn werkagenda's uitgetekend en is de uitvoering van start gegaan samen met de stakeholders.

Voor landbouw zijn de werkagenda's voedselketen, bio-economie en water zeer belangrijk. De werkagenda voedselketen is opgenomen in de Vlaamse voedselstrategie. Er is ook een bijdrage geleverd aan de werkagenda's bio-economie en water.

De werkagenda bio-economie is het overkoepelend kader voor acties vanuit de Vlaamse overheid. Hiervoor is in het bijzonder samengewerkt met het beleidsdomein Omgeving en het beleidsdomein Economie, Wetenschap & Innovatie. De uitvoering gebeurt in samenwerking met de Vlaamse onderzoekswereld, bedrijfswereld en landbouworganisaties. Het beleidsplan focust structureel op een lange-termijn ontwikkeling van een Vlaamse circulaire bio-economie, hoogwaardige toepassingen van biograndstoffen, en gebruik van biotechnologische processen.

Ik zag erop toe dat in het landbouwbeleid het Vlaams GLB strategisch plan de nodige instrumenten zijn opgenomen die kunnen bijdragen aan de ondersteuning van de Vlaamse bio-economie en de positie van de landbouwers erin.

- OD 1.5 Kwaliteit

Voor het beleid inzake kwaliteit van de dierlijke productie werd in 2022 uitgekeken naar de aanpassing van de voor de interne markt geharmoniseerde handelsnormen. De besprekingen hierrond op Europees niveau werden echter nog niet afgerond.

Om de betrouwbaarheid van de Vlaamse stamboekwerking voor landbouwhuisdieren te borgen, werd in 2022 in de eerste plaats een inhoudelijke screening en actualisatie gedaan van de goedgekeurde fokprogramma's die door de verschillende betrokken verenigingen uitgevoerd worden. In 2023 wordt verder ingezet op het steekproefsgewijze toezicht op de stamboekwerking zelf bij deze verenigingen.

Inzake de indeling van karkassen van runderen en varkens werd in 2022 prioriteit gegeven aan de uitwerking en opvolging van de ijking van de indelingsmethoden voor geslachte varkens en runderen overeenkomstig de Europese bepalingen terzake. Voor de herijking van de indelingsmethoden voor geslachte varkens, werd in samenwerking met de Cel Begeleiding Karkasclassificatie (CBKc van UGent) en de Interprofessionele Vereniging van het Belgisch Vlees (IVB vzw) het testprotocol volledig uitgeschreven en werden de betrokken constructeurs van de te nemen stappen geïnformeerd. De effectieve test vindt begin 2023 plaats en zal administratief worden afgerond voor eind 2023. Voor de ijking van de indelingsmethode voor geslachte runderen, werd in 2022 de hele voorbereiding afgewerkt, een pre-test georganiseerd en ook de effectieve test zelf afgerond. Ook hier zullen de laatste administratieve stappen in 2023 doorlopen worden.

Voor het beleid inzake de kwaliteit van het plantaardig teeltmateriaal werd in 2022 de verdere implementatie van de regels in het kader van de Europese plantengezondheidsverordening (Verordening (EU) 2016/2031) van nabij opgevolgd. Ook de verdere implementatie van de Europese controleverordening (Verordening (EU) 2017/625) kreeg blijvende aandacht. Het resultaat zit vervat in de uitvoeringsbepalingen in de Vlaamse regelgeving, rekening houdend met de intra-Belgische bevoegdheidsverdeling. Eind 2022 werd een uitvoeringsbesluit met de Vlaamse plantengezondheidsregels alsook een vernieuwd en geactualiseerd retributiebesluit definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Daarnaast is er

ook de Vlaamse omzetting van een Europese richtlijn m.b.t. aanpassingen van RNQP's op fruitgewassen.

De opmaak van een nieuw ministerieel besluit waarin de bepalingen vastgelegd worden over de productie van biologisch heterogeen materiaal, een nieuwe categorie van plantaardig teeltmateriaal dat in de biologische productie sinds kort toegelaten is, werd in 2022 opgestart. Dit besluit kadert in de implementatie van de nieuwe Europese verordening inzake biologische productie.

In uitvoering van het Strategische plan biologische landbouw, bleven we in 2022 verder werken aan omschakeling naar bio, zowel via Bio zoekt Boer en als meer proactief via de bioclusters. Op gebied van bio-onderzoek bewoog er heel wat: het bioproefbedrijf van Inagro viert zijn 20-jarig bestaan, CCBT (Coördinatiecentrum praktijkgericht onderzoek en voorlichting Biologische Teelt) blies 10 kaarsjes uit, het living lab agro-ecologie en biologische landbouw van ILVO draaide op volle toeren en in het eerste trimester van 2022 lanceerde ik een oproep voor Vlaamse bio-onderzoeksprojecten.

Met de steunmaatregelen in het kader van de bedrijfsadviesing in de biologische landbouw, konden gangbare landbouwers en land- en tuinbouwscholen en biolandbouwers genieten van gesubsidieerde adviesing door erkende adviseurs. Gangbare landbouwers kunnen zo advies inwinnen om na te gaan of de biologische productie al dan niet een optie is voor hen. Opdat biolandbouwers vlot hun producten zouden kunnen afzetten, is het eveneens nodig de bioketen verder te ontwikkelen en de consument te sensibiliseren. Ik bleef dus zowel Bio zoekt Keten, BioForum als VLAM financieel ondersteun om hieraan te werken. De tv-campagne van VLAM "*Kies wat vaker bio met een biografie uit Europa*" streefde er na om de consument verleiden om bio te kopen en zo de vraag naar bioproducten doen stijgen.

In 2022 werd alle input verzameld voor het volgende Strategische plan biologische landbouw (voor de periode 2023-2027) input te verzamelen bij de basis.

Tijdens de overgangperiode van het PDPO III konden landbouwers blijvend kunnen rekenen op de bio-hectaresteen, zowel voor omschakeling als voor verderzetting.

Op vlak van agrovoedingsproducten met een gegarandeerde oorsprong en kwaliteit, blijkt een licht groeiende interesse in Vlaanderen voor het behalen van een Europees kwaliteitslabel voor een oorsprongsbenaming of traditionele specialiteit. Ook in 2022 zetten we als Vlaamse overheid in op de ondersteuning van de sector bij de opmaak en opvolging van deze dossiers. Daarnaast zullen de nieuwste aangepaste Europese regels voor de kwaliteit van wijnen en gedistilleerde dranken in Vlaanderen verder uitgewerkt en uitgevoerd worden.

- OD 2.1 Klimaat

Via het VLIF werd de penetratiegraad van marktklare innovaties die leiden tot een vermindering van de uitstoot van broeikasgas, verder verhoogd. Het gaat om investeringen die de emissies uit mestopslag, mestmanagement en bodem verminderen evenals om investeringen in energiebesparing en hernieuwbare energie.

Naast het reguliere VLIF-instrument werd tevens een projectoproep 'VLIF-innovatiesteun' gelanceerd. Daarbij konden projecten die innovaties voor het eerst toepassen in praktijkomstandigheden meedingen naar steun.

We werkten samen met de sector verder aan de uitvoering van het convenant enterische emissies. Er werden 9 maatregelen uitgewerkt en goedgekeurd. Dit brengt het totaal aantal maatregelen die toegepast kunnen worden inmiddels op 15.

Daarnaast zoeken we verder naar bijkomende maatregelen zodat er ondernemingskeuzes zijn voor de diverse veehouderijsystemen en bedrijfsvoeringen in Vlaanderen. Er werden stappen gezet in de uitwerking en uitrol van concrete maatregelen naar de brede sector aan de hand van onder meer de pre-ecoregeling voor voedermaatregelen, waarop 68 pionier-landbouwers intekenden. In het Vlaams GLB Strategisch Plan is de ecoregeling voedermanagement bij rundvee opgenomen om de voedermaatregelen verder te ondersteunen en uit te rollen in de sector.

Er werd ook verder ingezet op sensibilisering en communicatie van de werking en de doelstelling van het convenant. Via het Rundveeloket wordt gecommuniceerd over de werking van het convenant en de praktische informatie over het toepassen van de goedgekeurde maatregelen. Daarnaast blijft het Klimreproject een belangrijk instrument voor de sensibilisering en uitrol van de maatregelen van het convenant, waarbij een klimaatscan wordt uitgevoerd en voorzien wordt in begeleiding van melkveebedrijven bij het nemen van klimaatmaatregelen.

In het Vlaams GLB Strategisch Plan werden diverse maatregelen voorzien die bijdragen aan zorg voor klimaat. Het gaat hierbij om het beschermen van koolstofstocks in lang aanliggend grasland, het verhogen van de koolstofstocks in grasland door aangepast beheer van grasland en de omschakeling naar blijvend grasland. Ook voor bouwland worden stimulerende maatregelen voorzien voor het verhogen van koolstofopslag, telen van gewassen met voordeel voor klimaat, precisielandbouw, boslandbouwsystemen, aangepaste voederrantsoenen, aanleggen van niet-productieve elementen, ...

In het kader van het Vlaamse Relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' konden landbouwers in 2022 intekenen op pre-ecoregelingen die bijdragen aan zorg voor het klimaat. De pre-ecoregeling voor organische koolstof wordt gefinancierd door het Vlaams Klimaatfonds omwille van het belang voor het klimaat. In totaal waren er ongeveer 670 deelnemende landbouwers.

Bij de uitwerking van het GLB Strategisch Plan werd ingezet op zowel klimaatmitigatie als -adaptatie via de verschillende instrumenten van het GLB: maatregelen voor C-opslag, aangepaste teelten via de ecoregelingen, niet-productieve investeringen ten behoeve van klimaatadaptatie, stimuleren van agroforestry,...

- OD 2.2 Water

Via het VLIF werd de penetratiegraad van marktklare innovaties die leiden tot een verhoging van de waterkwaliteit en -kwantiteit, verder verhoogd.

In het kader van de blue deal werd aandacht besteed aan hefboom 2 "*Circulair watergebruik als regel*", hefboom 3 "*Landbouw en Natuur als deel van de oplossing*" en hefboom 6 "*Samen investeren in innovatie om ons watersysteem slimmer, robuuster en duurzamer te maken*". En dit via steun voor zowel productieve als niet-productieve investeringen door landbouwondernemingen, zoals bijvoorbeeld hergebruik van water, waterbesparing, versterken van infiltratie en buffering, waterscans en -audits, innovaties op vlak van waterbesparingstechnieken, enz.

De projectoproep Hergebruik Restwater (VV030) droeg bij tot het aanpakken van de uitdagingen rond toenemende waterbehoefte en dalende waterbeschikbaarheid door in te zetten op duurzaam circulair watergebruik. In kader van deze oproep werden 2 projecten geselecteerd die bijdragen tot het verhoogd aanwenden van alternatieve waterbronnen in de land- en tuinbouwsector, met name : 'Betonwater voor irrigatie', Prov. West-Vlaanderen (968.500 euro) en 'Stockage en optimaal hergebruik van gezuiverd afvalwater van een groente verwerkend bedrijf voor zowel intern gebruik als het ter beschikking stellen aan landbouwers', Agrafresh (298.000 euro). Daarnaast worden ook volgende initiatieven voor Land- en tuinbouw gefinancierd vanuit VV030 :

- Project Klimrek T (Klimaatmaatregelen, slim waterbeheer met economische kansen op het tuinbouwbedrijf) (1.131.533 euro)
- Project WAVE: WAterverbruik in de Veehouderij (629.350 euro)
- Project SOILSTRUCT (Bodem gestructureerd, bodem klimaatrobuust beheerd), 901.350 euro
- Overheidsopdracht: studie naar "groenblauwe business modellen voor landbouwers" (100.000. euro)

In kader van andere Vlaamse Veerkrachtprojecten binnen de cluster Blue Deal waren er o.m.:

- pre-ecoregelingen voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op milieu, klimaat of biodiversiteit (met o.a. voor de maatregel 'verhogen van het effectieve organische koolstofgehalte in bouwland via het teeltplan'),
- projectoproep land- en tuinbouwsector rond samenwerking met betrekking tot ondernemerschap, digitalisering en kennisdeling o.a. voor thema water
- projectoproep 'Realisatie Eiwitstrategie' (om het eiwit aanbod in Vlaanderen te verduurzamen (onder andere water- en klimaatvriendelijker maken) en te verbreden).

Twee projecten die in 2021 waren goedgekeurd werden verder uitgevoerd in 2022:

- samenwerkingsverband 'Praktijkcentra Plant' voor project 'Slimme combinatie van teeltkeuze en technologie voor een rendabele klimaatrobuuste land- en tuinbouw'
- een project van het EV ILVO 'FutureAdapt: 'Future proof' gewassen voor de Vlaamse landbouwer' (met focus op adaptatie van gewassen aan droogte en verzilting).

Via de Projectgroep landbouw – Waterbeleid in kader van de vernieuwde CIW werking werkten we aan de taakstelling: "Engagementen vanuit landbouw om de GAP in kader van de Europese Kaderrichtlijn Water te dichten". (met focus op waterkwaliteit). Hierbij onderzoeken we hoe landbouw en het waterbeleid elkaar kunnen versterken en geven we mee invulling aan de doelstelling van het Vlaams regeerakkoord inzake het afstemmen van het landbouwbeleid, mest-, water- en erosiebeleid. De projectgroep kwam in 2022 één keer samen met een voorstel van casestudie wat niet werd weerhouden omwille van vraagtekens rond de meerwaarde ervan. De projectgroep wenst meer de focus te leggen op concrete gekwantificeerde maatregelen vanuit landbouw. Gezien het krokusakkoord PAS van februari 2022, de toen lopende processen rond het nieuw GLB, MAP 6+/MAP 7, evaluatie van het erosiebeleid is beslist de projectgroep tijdelijk on hold te zetten.

- OD 2.3 Bodem

In 2022 werd aan de ontwikkeling van het bodempaspoort verder gewerkt. Dit instrument zal landbouwers toelaten om kennis over de bodem/bodemdata te bundelen. Met de uitrol van een pre-ecoregeling, in het kader van het Vlaamse Relanceplan 'Vlaamse Veerkracht', die tot doel heeft het verhogen van het organische koolstofgehalte van bouwland, werd ook een stimulerend beleid gevoerd om de bodemkwaliteit te verbeteren. Ook de pre-ecoregelingen precisielandbouw en de pre-ecoregeling éénjarige eiwitteelten droegen bij aan de bodemkwaliteit.

In de overgang naar een circulaire economie hebben reststromen van voedsel en biomassa veel te bieden. Het actieplan 'Voedselverlies en biomassa(rest)stromen circulair 2021-2025' moet het voedselverlies in Vlaanderen verder beperken en meer duurzame (her)gebruiksmogelijkheden creëren voor o.a. voedselreststromen. Tegen 2025 zou het voedselverlies met 30 procent moeten dalen in vergelijking met 2015. In 2022 werd het nieuwe actieplan verder uitgerold door OVAM en Departement Landbouw en Visserij in nauwe samenwerking met stakeholders. Tweejaarlijks verschijnt een uitgebreide voortgangsrapportage en monitoring van de hoeveelheden-bestemmingen van voedselverliezen en nevenstromen.

- OD 2.4 Emissies

Via het VLIF werd de penetratiegraad van marktklare innovaties die leiden tot een vermindering van diverse types emissies, verder verhoogt.

Het departement Landbouw en Visserij stelde haar expertise ter beschikking tijdens het voorbereidingstraject van een nieuw vergunningenkader (PAS), een vrijwillige stopzettingsregeling voor varkenshouders evenals van het Vlaams Mestactieplan.

- OD 2.5 Biodiversiteit

Via zowel areaalgebonden als bedrijfsgebonden steunmaatregelen, werden in 2022 landbouwers ondersteund die inspanningen leveren om de biodiversiteit te verhogen.

Dit betreffen onder meer vergroeningsmaatregelen die een verplicht onderdeel vormen van de rechtstreekse betalingen, randvoorwaarden die nageleefd moeten door deelnemers aan areaalgebonden GLB-maatregelen, evenals vrijwillige agromilieumaatregelen, pre-ecoregelingen en steun voor niet-productieve investeringen op landbouwbedrijven. De VLIF-overheidssteunintensiteit voor biodiversiteitsinvesteringen is hoger dan de steunintensiteit voor duurzame productieve investeringen.

- OD 2.6 Energie

Via het VLIF werd de penetratiegraad van marktklare innovaties die leiden tot een efficiënter energieverbruik, verder verhoogd.

Verder werd het advies- en begeleidingsproject Enerpedia 4.0 gefinancierd vanuit het Vlaams Klimaatfonds. Dit initiatief heeft als doel om via advies en begeleiding, en op basis van een geïntegreerde aanpak, een aanzet te geven tot de ontwikkeling van concrete en haalbare technologieconcepten op individuele land- en tuinbouwbedrijven met een directe en substantiële impact op het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen, zowel op vlak van energiebesparing als hernieuwbare energie. Het project is opgestart in 2021 en loopt over een periode

van vijf jaar. Het wordt uitgevoerd door een consortium van 13 landbouwpraktijkcentra, kenniscentra en adviesdiensten en focust op al de deelsectoren. Via de website Enerpedia wordt technische info breed ter beschikking gesteld.

In 2022 werd een traject opgestart met de stakeholders uit de glastuinbouw om het fossiel energiegebruik in de glastuinbouwsector te beperken en om de negatieve gevolgen van de recente energiecrisis te beperken. De doelstelling van dit traject was inzicht te krijgen in het potentieel van technologie en maatregelen op korte, middellange en lange termijn dat leidt tot reductie van broeikasgasemissies. Dit traject heeft geleid tot de visienota "Op weg naar een klimaatneutralere Vlaamse glastuinbouw 2030-2050, acties voor een nieuwe energietransitie", waarin de vereiste acties voor de glastuinbouw sector op korte, middellange en lange termijn worden geformuleerd. Er werd een meersporen aanpak gehanteerd gebaseerd op het denkkader van de Trias Energetica dat steunt op de drie pijlers: (1) de energievraag beperken, (2) duurzame energiebronnen gebruiken en (3) fossiele brandstoffen efficiënt gebruiken.

In 2022 werd het steunpercentage voor energiebesparende investeringen in bestaande gebouwen verhoogd van 30% naar 40%. Dit gebeurde eerst voor energieschermen in de glastuinbouw en in latere fase voor een reeks andere energiebesparende investeringen ook buiten de glastuinbouwsector.

- OD 2.7 Een sterk plattelandsbeleid

Na een intensief voortraject werd in mei 2022 het actieplan welbevinden voor de landbouw gelanceerd. Dit plan bundelt acties die samen met alle betrokken actoren kunnen worden genomen om het welbevinden van de Vlaamse land- en tuinbouwer te verbeteren en waartoe engagementen door de betrokken partijen werden genomen. Aangezien aan dit actieplan geen specifiek budget is gekoppeld, worden deze engagementen hoofdzakelijk binnen de generieke werking ingebed. Bij de oproep voor demonstratieprojecten in het kader van het GLB werd het thema 'welbevinden' mee opgenomen en werden er projecten goedgekeurd onder dit thema.

Vzw Boeren op een Kruispunt is een hulporganisatie voor alle Vlaamse boeren en tuinders met een vraag voor hulp en ondersteuning. Deze organisatie heeft tot doel om alle Vlaamse land- en tuinbouwers te begeleiden bij financiële, economische, psychologische, technische of sociale problemen. Ook in 2022 werd de generieke subsidiëring van deze vzw verdergezet. Ook werd een bijkomende projectfinanciering voor 2022-2024 voorzien voor de tijdelijk versterking van de vzw om te kunnen tegemoetkomen aan de stijging van het aantal vragen tot ondersteuning, voornamelijk als gevolg van de stikstofproblematiek.

- OD 3.1 Onderzoek

In 2022 werden drie partnerschappen onder Horizon Europe voorbereid, met name agro-ecologie, food systems en data of agriculture. Om de betrokkenheid op Vlaams niveau bij de voorbereiding van deze partnerschappen te intensifiëren, werden er drie Vlaamse hubs opgericht die rapporteren aan de stuurgroep van het platform voor landbouw- en voedingsonderzoek. De actieve betrokkenheid van de Vlaamse hubs bij de voorbereiding van de partnerschappen zorgt ervoor dat beleidsprioriteiten tot in de onderzoeksagenda geraken, maar ook dat onderzoekers meer betrokken zijn en hun kansen bij de latere calls kunnen vergroten. Voor het partnerschap food systems wordt ook een sterke link gezocht

met de deal 'innovatieve voedselhub' als onderdeel van de Vlaamse voedselstrategie.

- OD 3.2 Innovatie in land- en tuinbouw

In 2022 werden projectoproepen gelanceerd voor operationele groepen in het kader van het European Innovation Partnership (EIP), demonstratieprojecten en de VLIF-projectsteun voor innovatie.

- Er werden 33 EIP-projecten aangevraagd waarvan aan 13 een subsidie werd toegekend voor een totaal bedrag van 934.650,7 euro.
- Er werd een thematische oproep gedaan voor het indienen van demonstratieprojecten. Er werd aan 17 van de 26 aangevraagde projecten een subsidie toegekend. De totaal toegekende subsidie bedraagt 1.690.607,11 euro. Twee projecten zich op de mentale weerbaarheid, zes op toekomst in de veehouderij en negen projecten op waterkwaliteit.
- Naar aanleiding van de oproep voor 'VLIF-projectsteun voor innovaties in de landbouw' dienden 48 landbouwers dienden een steunaanvraag in. De subsidie biedt hen de kans om een innovatief investeringsproject te realiseren. Aan 30 projecten werd een subsidie toegekend voor in totaal 3.310.100 euro (40% steun op het investeringsbedrag). Deze projecten behandelen zeer diverse thema's zoals nieuwe teelten en teelttechnieken, afvalvermindering, robotisering en het bruikbaar maken van lokale teelten en reststromen als diervoeder en eiwitbron.

De doorstroming van onderzoeksresultaten naar de praktijk werden in 2022 ondersteund via een nieuwe oproep voor demonstratieprojecten en investeringssteun in de omkaderingssector van land- en tuinbouw.

- OD 3.3 Klantgerichte en innovatieve overheid

De cijferwebsite met relevante data en trends voor de Vlaamse landbouw en visserij werd in 2022 verder uitgebreid. Er werden meer dan 110 nieuwe indicatoren toegevoegd en meer dan 60 bestaande indicatoren kregen een update. Daarnaast worden de marktprijzen en productiegegevens van enkele tientallen landbouw- en visserijproducten wekelijks of maandelijks aangevuld. De open datasets werden meermaals aangevuld met actuelere data en de analysetools (op basis van deze open data) die op de website worden aangeboden, werden aangepast om nog gebruiksvriendelijker te zijn.

In 2022 werd ook gestart met een heerlijk helder-project voor de uitgaande communicatie. Brieven, rapporten, automatische meldingen die uit toepassingen lopen... deze worden allemaal gescreend op 'heerlijk helder' taalgebruik en een logische, duidelijke structuur. Hierdoor werken we mee aan het verbeteren van overheidscommunicatie (beleidsdomeinoverschrijdend project) én helpen we onze klanten om ons beter te verstaan.

In het kader van de transparantie werd alle vereiste data voor integratie in het Vlaamse subsidieregister ter beschikking gesteld en werd de rationale achter de betrokken overheidssteunregelingen op een duidelijke en laagdrempelige manier ge(her)formuleerd in de Vlaamse Interbestuurlijke- Producten en Dienstencatalogus (IPDC).

In 2022 werden ook alle voorbereidingen getroffen voor de lancering van LV-AgrILens. Dit is een mobiele applicatie waarbij men alle perceelsinfo bij de hand heeft, ook wanneer de landbouwer op het veld bezig is. Met de app kan de landbouwer ook foto's nemen die meteen de locatie en het tijdstip van de foto's vastlegt opdat een dossier vlotter verwerkt kan worden.

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

LAND- EN TUINBOUW, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2022	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU
ESR-ontvangsten OW	0	0	1 924	2 401	0	0
Toelagen OI	0	0	1 600	1 600	0	0
Overige OL,OP, andere	20 000	8 032	0	0	0	0
Totaal	20 000	8 032	3 524	4 001	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Toelichting: zie betrokken middelenartikelen.

LAND- EN TUINBOUW, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	38.426	67.028	62.546	38.661	50.309	44.541
Toelagen IS	59.084	33.527	33.001	32.300	33.925	33.176
Overige LE, PA, andere	20.000	20.000	7.764	20.000	20.000	7.764
Totaal	117.510	120.555	103.311	90.961	104.234	85.481

Inhoudelijke toelichting:

Toelichting bij de evolutie van 2de BA en 2de BA-JR met vermelding van het betrokken VAK en VEK wordt beschreven bij de betrokken begrotingsartikelen.

Eenzijds is er een verschil in samenstelling van de gegevens van 2de BA en 2de BA-JR, en anderzijds zijn er meerdere inkomende en uitgaande herverdelingen geweest in de loop van 2022.

2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

KB0-9KDXABA-OL – UITVOERING GBCS EN ERKENNING VLAAMS BETAALORGAAN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit betreft een louter technisch artikel om boekingen te kunnen doen in overeenstemming met het boekhoudschema dat werd uitgewerkt voor de verrichtingen op de orderekening van het Vlaams betaalorgaan. Dit teneinde in Orafin op kwartaalbasis een correcte boekhoudkundige weergave van deze transacties te bekomen.

Hiertoe moet een OL- (middelen) en LE- (uitgaven) artikel voorzien worden om de tijdelijke zekerheden in het kader van certificaten voor in- en uitvoer van landbouwproducten correct te kunnen boeken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2022	AO	TO	LO
2e BA	20.000	0	0
BU	8.032	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering 2022 op dit louter technisch artikel bedroeg 8.032.212 euro.

KB0-9KDXTBC-OW – FONDS GEMEENSCHAPPELIJK LANDBOUWBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit zijn de ontvangsten in het kader van het Fonds Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, opgericht bij artikel 34 van het decreet van 29 juni 2007 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007.

Hiermee worden aan het fonds toegewezen:

- Het gedeelte dat het Vlaams Betaalorgaan mag inhouden bij inbreuken op de randvoorwaarden;
- Het gedeelte dat het Vlaams Betaalorgaan mag inhouden bij andere vastgestelde onregelmatigheden;
- Het gedeelte van de verschuldigde superheffing in de zuivelsector dat het Vlaams Betaalorgaan mag inhouden;
- Bij debiteuren superheffing geïnde intresten;
- Bij debiteuren geïnde nalatigheidsintresten die betrekking hebben op het Vlaams aandeel van de teruggevorderde schuld;
- Bij debiteuren gerecupereerde gerechtskosten;

- Toevallige ontvangsten in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid;
- Het gedeelte van de verschuldigde suikerheffingen dat het Vlaams Betaalorgaan mag inhouden;
- Bij debiteuren verbeurdverklarde waarborgen waarbij de opbrengst voor het Vlaams Betaalorgaan is.

De toegewezen ontvangsten zijn bestemd voor uitgavenartikel KB0-1KDX4BC-WT.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2022	AO	TO	LO
2e BA	0	500	0
BU	0	480	0

Inhoudelijke toelichting:

De gerealiseerde ontvangsten liggen in lijn met de geraamde ontvangsten.

KB0-9KDXTBD-OW – FONDS VOOR HET LANDBOUWINFORMATIENETWERK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Inkomsten van het Informatienetwerk Landbouwboekhoudingen (ILB) in het kader van de uitvoering van het Lambermontakkoord. Het Fonds voor het Landbouwinformatienetwerk werd opgericht via het programmadecreet 2005.

Het boekhoudnet van het Departement Landbouw en Visserij beschikt over een uitgebreid netwerk van land- en tuinbouwboekhoudingen. Op basis van het selectieplan voor de EU worden de gegevens van de bedrijven overgedragen aan het ILB van de Europese Commissie.

De inkomsten zijn afhankelijk van het aantal opgeleverde boekhoudingen en het tarief dat door de EC betaald wordt per boekhouding.

De toegewezen ontvangsten zijn bestemd voor uitgavenartikel KB0-1KDX4BD-WT.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2022	AO	TO	LO
2e BA	0	96	0
BU	0	95	0

Inhoudelijke toelichting:

De gerealiseerde ontvangsten liggen in lijn met de geraamde ontvangsten.

KB0-9KDXTBF-OI – VLAAMS FONDS VOOR LANDBOUW EN VISSERIJ

Korte inhoud begrotingsartikel:

Bij het programmadecreet BA2022 werd het Vlaams Fonds voor de Landbouw en Visserij uitgebreid met financiering van en voor uitgaven die betrekking hebben op de cofinanciering vanuit het Vlaams Klimaatfonds voor land- en tuinbouw gerelateerde initiatieven.

In de middelenbegroting moest hiertoe een OI-artikel worden ingeschreven. Dit artikel is gelinkt aan het uitgavenartikel KB0-1KDX4BF-WT.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2022	AO	TO	LO
2e BA	0	1.600	0
BU	0	1 600	0

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering 2022 op dit nieuwe artikel bedroeg 1.599.913 euro, wat in overeenstemming is met de voorziene ontvangsten.

KB0-9KDXTBF-OW – VLAAMS FONDS VOOR LANDBOUW EN VISSERIJ**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Wettelijke basis: het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij.

Inkomsten land- en tuinbouw:

- Besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 2018 houdende vaststelling van de retributies voor de toelating van de rassen tot de rassenlijsten, voor de registratie van rassen van teeltmateriaal van fruitgewassen in het rassenregister, voor de uitoefening van bepaalde beroepen in de sector van het plantaardige teeltmateriaal en voor de keuring van dat materiaal.
- Koninklijk besluit van 13 februari 2006 houdende vaststelling van de retributies betreffende de taken toevertrouwd aan de Gewesten door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.
- Besluit van de Vlaamse Regering van 3 december 2010 betreffende de certificering van hop en hopproducten.

Visserijsector:

- Terugbetalingen in het kader van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid.

De toegewezen ontvangsten zijn bestemd voor de uitgavenartikelen KB0-1KAX4ZY-LO, KB0-1KDX4BF-WT en KB0-1KDX4BV-IS.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
2022	AO	TO	LO
2e BA	0	1.328	0

BU	0	1.826	0
-----------	---	-------	---

Inhoudelijke toelichting:

De hogere ontvangsten vloeien voort uit betalingen door de Europese Commissie in kader van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid.

Uitgaven

KB0-1KDB2BA-LE - UITVOERING GBCS EN ERKENNING VLAAMS BETAALORGAAN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit betreft een louter technisch artikel om boekingen te kunnen doen in overeenstemming met het boekhoudschema dat werd uitgewerkt voor de verrichtingen op de orderekening van het Vlaams betaalorgaan. Dit teneinde in Orafin op kwartaalbasis een correcte boekhoudkundige weergave van deze transacties te bekomen.

Hiertoe moet een OL- (middelen) en LE- (uitgaven) artikel voorzien worden om de tijdelijke zekerheden in het kader van certificaten voor in- en uitvoer van landbouwproducten correct te kunnen boeken.)

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	20.000	20.000	7.764	20.000	20.000	7.764

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering 2022 op dit louter technisch artikel bedroeg 7.763.642 euro.

KB0-1KDB2BA-WT - UITVOERING GBCS EN ERKENNING VLAAMS BETAALORGAAN

Korte inhoud begrotingsartikel:

ICT is voor het Departement Landbouw en Visserij en meer in het bijzonder voor het Vlaams betaalorgaan strategisch én bedrijf-kritisch. De Europese Unie verplicht alle lidstaten om de bestaande en nieuwe premiestelsels te beheren via een informatiesysteem, het GBCS (Geïntegreerd Beheers- en Controlesysteem). Dit systeem, het basisinstrument voor de realisatie van het geheel van de strategische doelstellingen van het betaalorgaan, is een superset van onderling verbonden databanken en informatiesystemen. Ten gevolge van de steeds wijzigende Europese regelgeving moet het GBCS continu aangepast worden.

Het Vlaams betaalorgaan verzekerde dus ook in 2022 de continuïteit voor de correcte, tijdige en efficiënte uitvoering van de bestaande EU-premiestelsels. Om de premies tijdig en correct te kunnen berekenen, uitbetalen en boeken is een tijdige verwerking van de jaarlijkse verzamelaanvraag van cruciaal belang evenals de ontwikkeling van nieuwe en het onderhoud van bestaande ICT-toepassingen die dit ganse proces ondersteunen. Bij niet-conforme of niet-tijdige betaling van de premies en steun aan de landbouwers legt de EC financiële sancties op aan de lidstaat.

Daarnaast start de EU op 1 januari 2023 met een nieuwe programmaperiode van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) naar aanleiding waarvan de ICT-toepassingen van het Departement Landbouw en Visserij verder fundamenteel herwerkt moeten worden.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	9.860	9.860	9.860	9.860	9.420	9.388

Inhoudelijke toelichting:

Aan VEK-zijde is de kredietevolutie van 2de BA naar 2de BA-JR het gevolg van een herverdeling :

- naar KB0-1KDX2BE-WT voor overheveling naar het VFLD in kader van de brede weersverzekering en het rampenfonds ten belope van 500.000 euro;
- binnen ISE B naar dit artikel ten belope van 60.000 euro.

Het krediet werd nagenoeg volledig benut en is aangewend voor initiatieven voorzien in het GBCS- en ICT-stuurplan 2022-2023 van het Departement Landbouw en Visserij.

KB0-1KDX2BB-WT – TOELAGEN LAND- EN TUINBOUW

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het artikel omvat een ruime waaier aan subsidies die kaderen binnen het land- en tuinbouwbeleid. Ook subsidies van de Vlaamse Veerkracht-projecten van landbouw worden deels op dit artikel aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	17.577	42.968	42.946	17.201	21.775	21.654

Inhoudelijke toelichting:

Aan VAK-zijde is de kredietevolutie van 2de BA naar 2de BA-JR het gevolg van herverdelingen, meer bepaald:

- 19.133.000 euro vanuit de relanceprovisie, waarvan 3.292.000 euro voor het Vlaamse Veerkrachtproject VV028 voor het onderdeel projectoeproe eiwitstrategie; 9.574.000 euro voor VV029 voor het onderdeel pré-ecoregelingen; 3.929.000 euro voor VV030 voor projecten restwater; 2.338.000 euro voor VV033 voor projecten samenwerking; 6.000.000 euro voor VV181 ondersteuning gevolge Oekraïne landbouw en visserij;
- 1.424.000 euro vanuit de PAS-provisie voor tijdelijke versterking vzw Boeren op een Kruispunt voor 2022-2024;
- 291.000 euro naar artikel KB0-1KDX2AA-WT van ISE A;
- 875.000 euro naar andere artikelen binnen ISE B, waarvan 600.000 euro naar KB0-1KDX2BE-WT voor overheveling naar het VFLD in kader van de brede weersverzekering en het rampenfonds.

Aan VEK-zijde is de kredietevolutie van 2de BA naar 2de BA-JR het gevolg van herverdelingen, meer bepaald:

- 7.550.000 euro vanuit de relanceprovisie voor vereffening in kader van de Vlaamse Veerkrachtprojecten, VV107 en VV181;
- 389.000 euro vanuit de PAS-provisie voor tijdelijke versterking vzw Boeren op een Kruispunt voor 2022-2024;
- 2.000.000 euro naar KB0-1KDX2BE-WT voor overheveling naar het VFLD in kader van de brede weersverzekering en het rampenfonds
- 439.000 naar andere artikelen binnen ISE B; 676.000 euro naar artikel KB0-1KDX2AA-WT van ISE A en 250.000 naar artikel KB0-1KAX2ZZ-WT om conform de aanrekenregels van VCO de nodige vereffeningen te kunnen doen.

Naar analogie van andere jaren werden subsidies toegekend en vereffend voor o.a.

- *Zorgboerderijen*

Hierbij krijgen land- en tuinbouwers een subsidie voor zorgboerderijactiviteiten.

- *Milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden:*
 - Mechanische onkruidbestrijding;
 - Teelt van vlinderbloemigen;
 - Verwarringstechniek in de fruitteelt;
 - Teelt van vezelvlas en vezelhenneep met verminderde bemesting;
 - Behoud van lokale veerassen;
 - Hectaresteen bio;
 - Boslandbouw.

Wettelijk kader:

- *MO, VLI, VER, vlas/henneep, lokale veerassen:* Besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2014 tot het verlenen van subsidies voor de uitvoering van agromilieu- en klimaatmaatregelen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling;
- Hectaresteen BIO: Besluit van de Vlaamse Regering van 4 juli 2014 tot het verlenen van hectaresteen voor de biologische productiemethode met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2014-2020;

- *Controlekosten BIO*: Besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2011 tot het verlenen van steun voor deelname aan Europees erkende voedselkwaliteitsregelingen;
- *Boslandbouw*: Besluit van de Vlaamse Regering van 30 juli 2014 betreffende het verlenen van subsidies voor de aanplant van boslandbouwsystemen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de programmaperiode 2014-2020.

De maatregelen in kader van het PDPO III kunnen een beroep doen op Europese cofinanciering.

- *Subsidie aan Boeren op een Kruispunt vzw*

Jaarlijkse subsidie ter ondersteuning van de werking van de vzw Boeren op een Kruispunt.

In 2022 werd een bijkomende subsidie van 1,42 mio euro toekend voor tijdelijke versterking voor 2022-2024 van Boeren op een Kruispunt met middelen uit de PAS-provisie.

- *Praktijkcentra land- en tuinbouw, waarschuwingdiensten*

Voor de praktijkcentra plantaardige productie zorgt de Vlaamse overheid voor een structurele ondersteuning voor onderzoeks- en voorlichtingsactiviteiten met toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 februari 2021 tot subsidiëring van praktijkcentra die actief zijn in het onderzoek, de voorlichting en de ontwikkeling van de plantaardige productie. Ook worden subsidies voorzien voor waarnemingen en waarschuwingen.

- *Subsidies aan fokkerijverenigingen*

Het betreft subsidies aan fokkersverenigingen erkend in het kader van de verbetering van de kwaliteit van de dieren en de dierlijke producten. Subsidies worden ook verleend enerzijds voor het uitvoeren van specifieke taken en anderzijds voor de ondersteuning van de werking van de fokkersvereniging.

- *Stimulering biologische landbouw*

Er wordt gewerkt binnen een vijfjarig strategisch plan biologische productie (2018-2022). Het plan voorziet in verschillende ambities en concrete acties die de biologische landbouw en ketenontwikkeling verder moet stimuleren. Dit gebeurt op verschillende vlakken o.m. jaarlijkse subsidie aan Bioforum Vlaanderen vzw, projectondersteuning, bedrijfsadvisering, subsidie CCBT,...

- *Demonstratieprojecten*

Deze uitgaven kaderen binnen het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2004 betreffende het erkennen van centra en subsidiëren van sensibiliseringsacties ter bevordering van een duurzame landbouw.

Jaarlijks wordt een projectoproep gelanceerd. Voor de oproep 2022 waren de thema's: waterkwaliteit, mentale weerbaarheid en toekomst in de veehouderij. Deze dossiers worden in het kader van het PDPO III gefinancierd met Europese middelen.

- *Operationele groepen EIP (European Innovation Partnerships)*

De subsidies voor operationele groepen kaderen binnen het BVR van 9 oktober 2015 betreffende het subsidiëren van operationele groepen inzake het Europees

Partnerschap voor Innovatie - netwerk voor de productiviteit en duurzaamheid in de landbouw.

Jaarlijks wordt een projectoproep gelanceerd. Voor de oproep 2022 werden er geen specifieke thema's bepaald, maar konden voorstellen worden ingediend rond een vrij te kiezen thema.

Deze dossiers worden in het kader van het PDPO III gefinancierd met Europese middelen.

- *Allerhande subsidies kaderend in het Vlaamse land- en tuinbouwbeleid*

Voor 2022 waren dit o.m.

- Nationale Boomgaardenstichting
- Ondersteuning sierteeltsector - PCS
- Landbouweducatie
- VLAM – VRT-serie Onder Vuur
- Projecten voedselafels
- Groene Kring – project landmobiliteit
- Diverse facultatieve subsidies

- *Landbouwwormingsactiviteiten*

De naschoolse opleidingsinitiatieven in de landbouwsector zijn een onderdeel van het landbouwwormingsbeleid. De uitgave kadert binnen het besluit van de Vlaamse Regering van 4 juni 2004 betreffende de toekenning van subsidies voor naschoolse opleidingsinitiatieven in de landbouwsector.

De erkende centra dienen jaarlijks een jaarprogramma in. Deze jaarprogramma's overtreffen elk jaar de beschikbare middelen, waardoor een selectie gebeurt op basis van een toegekende score.

De vormingsactiviteiten worden medegefinancierd door de EU in het kader van PDPO III.

- *Steun voor oprichting van producentenorganisaties*

De uitgave kadert binnen het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2015 betreffende de regels voor steun voor de oprichting van producentenorganisaties.

Voor 2022 waren er geen nieuwe dossiers, enkel vereffeningen van lopende dossiers.

De steun voor oprichting van producentenorganisaties wordt medegefinancierd door de EU in het kader van PDPO III.

- *KRATOS/bedrijfsadvies*

KRATOS is een bedrijfsadviesingssysteem waarmee een landbouwer advies kan inwinnen over een reeks vastgelegde onderwerpen.

De lopende overheidsopdracht KRATOS 3 werd gegund in voorjaar 2019 en liep ook in 2022 verder. Bijgevolg was enkel VEK nodig voor deze dossiers.

KRATOS wordt medegefinancierd door de EU in het kader van PDPO III.

- *Diensten voor bedrijfsverzorging*

Dit is een subsidie in kader van het MB van 6 mei 1998 betreffende de toekenning van toelagen aan de diensten voor bedrijfsverzorging,

- *Europese schoolfruit- en schoolmelkregeling*

Dit zijn uitgaven in uitvoering van een Europees wettelijk kader en het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2017 betreffende de ondersteuning van de verstrekking van groenten, fruit en melk aan leerlingen in onderwijsinstellingen.

- *Vlaams bijenteeltprogramma*

Het Vlaams Bijenteeltprogramma (2020-2022) kadert binnen het Europese stelsel voor steun aan de bijenteelt, voorzien in verordening (EU) 1308/2013 van het Europees parlement en de Raad tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten, waarbij de lidstaten de gelegenheid geboden werd een nationaal (regionaal) programma bij de Europese Commissie in te dienen, dat na goedkeuring van deze laatste recht geeft op een cofinanciering van 50%.

De klemtoon ligt o.m. op het beheersen en terugdringen van de bijensterfte in Vlaanderen door het promoten van betere, wetenschappelijk onderbouwde imkertekniken en door het opzetten van een selectiewerking, gebaseerd op de gedocumenteerde prestaties van het teeltmateriaal.

- *Vlaamse Veerkrachtprojecten*

Landbouw en Visserij is trekker voor zes Vlaamse Veerkracht-projecten:

- VV028 Droogteresistente teelten
- VV029 Groene investeringen op land- en tuinbouwbedrijven
- VV030 Hergebruik van restwater
- VV033 Sensibilisering, opleiding en advisering
- VV107 Initiatieven vanuit VLAM voor de promotie en afzet van producten, o.a. als gevolg van Brexit
- VV181 Ondersteuning Oekraïne landbouw en visserij .

In 2022 werden volgende subsidies in kader van de VV-projecten vastgelegd op dit begrotingsartikel:

- VV028: projecten van de oproep eiwitstrategie;
- VV029: pré-ecoregelingen;
- VV030: projecten van de oproep restwater;
- VV033: projecten samenwerking;
- VV181: subsidies in kader van de gevolgen voor de Vlaamse landbouw en visserij van de situatie in Oekraïne.

KBO-1KDX2BE-WT – PREMIESUBSIDIE VOOR EEN BREDE WEERSVERZEKERING IN DE LANDBOUWSECTOR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Voor de financiering van premiesubsidie en schadevergoeding door rampenfonds voor rampen erkend vanaf 1/1/2020 wordt vanaf de 2020 voor maximaal 13 miljoen euro jaarlijks beroep gedaan op het Vlaams Fonds voor Lastendelging. Indien een tekort wordt vastgesteld in een bepaald jaar wordt dit bedrag met maximaal 7 miljoen euro verhoogd afkomstig van de landbouwbegroting. Indien deze middelen niet zouden volstaan in een welbepaald jaar wordt de financiering van het ontbrekende saldo in de Vlaamse Regering besproken. Om het luik m.b.t. de landbouwbegroting te voorzien werd in 2020 een begrotingsartikel gecreëerd..

Dit artikel, waarop geen budget wordt ingeschreven, is voorzien om van hieruit overheveling naar het VFLD te kunnen doen afhankelijk van de noden met een

maximum van 7 miljoen euro per jaar. De financiële afhandeling van de dossiers gebeurt immers via het VFLD.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Zowel aan VAK- als aan VEK-zijde lijkt er geen kredietevolutie van 2de BA naar 2de BA-JR, maar de '0' bij 2de BA JR is het gevolg van volgende herverdelingen:

- 3.360.000 euro VAK en 3.111.000 euro VEK vanuit ISE B;
- 249.000 euro vanuit ISE A naar dit artikel.

En vervolgens overheveling van 3.360.000 euro VAK en VAK naar het VFLD.

KB0-1KDX2BJ-WT – TEGEMOETKOMINGEN LAND- EN TUINBOUW IN HET KADER VAN CORONA

Korte inhoud begrotingsartikel:

In 2020 werd uit het Vlaams noodfonds (CB0-1CBG2AB-PR) 35 miljoen euro overgeheveld voor de sierteelt- en de aardappelsector. Beide sectoren waren zwaar getroffen door de coronacrisis. In 2021 zijn de resterende kredieten ingezet om de moeilijke situatie in de varkenssector te verlichten.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	170	170	611	4.781	4.780

Inhoudelijke toelichting:

De kredietevolutie van 2de BA naar 2de BA-JR is het gevolg van:

- Herverdeling van 170.000 euro VAK en VEK binnen ISE B naar dit begrotingsartikel.
- 4.000.000 euro VEK herverdeeld vanuit de centrale coronaprovisie om te voorzien in de nodige vereffeningskredieten voor 2022.

In 2022 hadden de uitgaven enerzijds betrekking op bezwaren voor dossiers tot de toekenning van een liquiditeitsbescherming aan varkenshouders (170.000 euro) en anderzijds vereffening volgens de aanrekenregels van het VCO voor twee dossiers uit 2021, nl.

- Subsidie voor het project BEPORK van Belpork vzw. Deze crisismiddelen worden gebruikt ter ondersteuning van de varkenshouders om de uitdagingen op het vlak van castratie en de uitrol van een nieuwe dierenwelzijnslastenboek, met aandacht voor de problematiek van het staart couperen aan te gaan.
- Een subsidie voor vzw VLAM om de varkenshouders te ondersteunen met een promotieplan om de positie van deze sector te versterken in binnen- en buitenland, met de focus op de volledige karkasverwaarding.

KB0-1KDX2BK-WT – RENDAC-SUBSIDIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

In uitvoering van het Vlaams Materialendecreet voert de Vlaamse Regering een overheidsprijzenbeleid waartoe de afvalverwerkende firma NV RENDAC, die in het Vlaams Gewest over een monopolie beschikt voor de verwerking van kadavers van landbouwhuisdieren en wilde dieren, gebonden is.

Dit prijzenbeleid omvat onder meer een jaarlijkse publieke tussenkomst in de kadaverophalings- en verwerkingskosten, die vanaf 2022 niet langer vanuit het MINA-fonds maar vanuit de landbouwbegroting wordt gedragen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet werd volledig benut en is aangewend zoals voorzien.

KB0-1KDX2BV-IS – EV ILVO

Korte inhoud begrotingsartikel:

Projecten waarvan EV ILVO begunstigde is, worden op dit artikel aangerekend, aangezien deze via een IS moeten verlopen en niet via een WT-artikel.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	769	768	67	943	943

Inhoudelijke toelichting:

De kredietevolentie van 2de BA naar 2de BA-JR is het gevolg van:

- Herverdeling 105.000 euro VAK van KB0-1KDX2BB-WT voor een projecten waarvan EV ILVO begunstigde is en aanrekening op een IS-artikel in plaats van een WT-artikel noodzakelijk is: 105.000 euro voor 'reductie van ammoniakemissies in de biologische veehouderij - RAMBIO'.
- Er werd vanuit de relanceprovisie naar dit artikel 213.000 euro herverdeeld voor het Vlaamse Veerkrachtproject VV028, in kader van de oproep eiwitstrategie en 451.000 euro voor VV033 in kader van de oproep samenwerking.

Om de vereffeningen van 2022 correct te kunnen boeken op het boekjaar 2022 was een herverdeling van 209.000 euro VEK nodig. Deze werden overgeheveld vanuit KB0-1KDX2BB-WT. Voor de VV-projecten werd tevens 667.000 euro voorzien vanuit de relanceprovisie.

KB0-1KDX4BB-WT – TOELAGEN LAND- EN TUINBOUW

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit krediet is bestemd om ontvangsten terug te kunnen aanwenden voor de subsidiëring van opleidingsinitiatieven in de landbouw.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	0	301	0	0	301	0

Inhoudelijke toelichting:

Budget 2de BA heeft betrekking op de in de administratieve begroting ingeschreven kredieten voor 2022. Bij Budget 2de BA-JR zijn de reële toegewezen ontvangsten 2022 opgenomen, vermeerderd met de niet aangewende toegewezen ontvangsten uit vorige jaren. Vandaar een verschil van 301.000 euro in VAK en VEK.

In 2022 waren er geen nieuwe dossiers of vereffeningen die op dit artikel werden aangerekend.

KB0-1KDX4BC-WT – FONDS GEMEENSCHAPPELIJK LANDBOUWBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Wettelijke basis: art. 34 van het programmadecreet van 29 juni 2007.

Door het fonds toegestane uitgaven:

- Betalingen die niet voor communautaire financiering in aanmerking komen door overschrijding van betalingstermijnen of plafonds;
- Betalingen waarvoor communautaire financiering wordt geweigerd in het kader van de conformiteitsgoedkeuring;

- Het gedeelte dat het Vlaams Betaalorgaan moet dragen van niet binnen een bepaalde periode plaatsgevonden invorderingen;
- Financiering van door de Europese Commissie toegestane maatregelen waarvoor de door het Vlaams Betaalorgaan ingehouden superheffing mag worden aangewend;
- Gerechtskosten en nalatigheidsintresten bij juridische geschillen aan de tegenpartij te betalen;
- Teruggave van het gedeelte dat het Vlaams Betaalorgaan mocht inhouden bij vastgestelde onregelmatigheden als de betrokkene na bezwaarschrift niet meer hoeft terug te betalen;
- Teruggave van het gedeelte dat het Vlaams Betaalorgaan mocht inhouden bij inbreuken op de randvoorwaarden als de betrokkene na bezwaarschrift niet meer hoeft terug te betalen;
- Teruggave van bij debiteuren geïnde intresten op het Vlaams aandeel als de betrokkene na bezwaarschrift niet meer hoeft terug te betalen;
- Uitgaven in het kader van de optimalisering van de werking van het Vlaams Betaalorgaan.

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan het middelenartikel KB0-9KDXTBC-OW.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	500	1.173	272	500	1.261	332

Inhoudelijke toelichting:

Budget 2de BA heeft betrekking op de in de administratieve begroting ingeschreven kredieten voor 2022. Bij Budget 2de BA-JR zijn de reële toegewezen ontvangsten 2022 opgenomen, vermeerderd met de niet aangewende toegewezen ontvangsten uit vorige jaren. Vandaar een verschil van 673.000 euro in VAK en 761.000 euro in VEK.

In 2022 werden uitgaven gedaan in het kader van de optimalisering van de werking van het Vlaams Betaalorgaan en uitgaven die voortvloeien uit het debiteurenbeheer door het Vlaams Betaalorgaan.

KB0-1KDX4BD-WT – FONDS VOOR HET LANDBOUWINFORMATIENETWERK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het Fonds voor het Landbouwinformatienetwerk werd opgericht via het programmadecreet van 24 december 2004. Het Fonds is gemachtigd alle soorten uitgaven te financieren, voor zover deze uitgaven verband houden met de verzameling, analyse en rapportering van de gegevens verzameld in het kader van het Vlaamse Landbouwinformatienetwerk.

De werkingsmiddelen van het Fonds worden gebruikt voor het continue onderhoud en het verder optimaliseren van het Landbouwmonitoringsnetwerk (LMN).

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan het middelenartikel KB0-9KDXTBD-OW.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	96	394	105	96	415	126

Inhoudelijke toelichting:

Budget 2de BA heeft betrekking op de in de administratieve begroting ingeschreven kredieten voor 2022. Bij Budget 2de BA-JR zijn de reële toegewezen ontvangsten 2022 opgenomen, vermeerderd met de niet aangewende toegewezen ontvangsten uit vorige jaren. Vandaar een verschil van 298.000 euro in VAK en 319.000 euro in VEK.

De werkingsmiddelen van het Fonds werden zoals voorzien, gebruikt voor het continue onderhoud en het verder optimaliseren van het Landbouwmonitoringsnetwerk.

KB0-1KDX4BF-WT – VLAAMS FONDS VOOR LANDBOUW EN VISSERIJ

Korte inhoud begrotingsartikel:

Binnen dit artikel kaderen volgende elementen:

- Algemene werkingskosten
- Exploitatiesubsidies
- Verwerving van overig materieel.

Landbouwsector:

Het betreft verbintenissen op basis van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid.

Bij het programmadecreet BA2022 werd het Vlaams Fonds voor de Landbouw en Visserij uitgebreid met financiering van en voor uitgaven die betrekking hebben op de cofinanciering vanuit het Vlaams Klimaatfonds voor land- en tuinbouw gerelateerde initiatieven

Visserijsector:

Het betreft betalingen in het kader van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid.

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan het middelenartikel KB0-9KDXTBF-OW en KB0-9KDXTBF-OI.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU

Uitgaven	2.393	4.162	1.193	2.393	4.356	261
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-----

Inhoudelijke toelichting:

Budget 2de BA heeft betrekking op de in de administratieve begroting ingeschreven kredieten voor 2022. Bij Budget 2de BA-JR zijn de reële toegewezen ontvangsten 2022 opgenomen, vermeerderd met de niet aangewende toegewezen ontvangsten uit vorige jaren. Vandaar een verschil van 1.769.000 euro in VAK en 1.963.000 euro in VEK.

Landbouwsector:

De uitgaven hadden betrekking op louter wettelijke verbintenissen m.b.t. de uitvoering van rassenproeven en materiaalkost voor de werking van het labo en de certificering/keuring van plantaardig teeltmateriaal.

In 2022 waren er geen uitgaven voor klimaatfondsgebonden dossiers.

Visserijsector:

Geen uitgaven.

KB0-1KDX4BV-IS – EV ILVO

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft verbintenissen op basis van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid waarbij EV ILVO promotor is.

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan het middelenartikel KB0-9KDXTBF-OW.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	535	1.060	535	535	1.284	535

Inhoudelijke toelichting:

Budget 2de BA heeft betrekking op de in de administratieve begroting ingeschreven kredieten voor 2022. Bij Budget 2de BA-JR zijn de reële toegewezen ontvangsten 2022 opgenomen, vermeerderd met de niet aangewende toegewezen ontvangsten uit vorige jaren. Vandaar een verschil van 525.000 euro in VAK en 749.000 euro in VEK.

Aangezien het Departement Landbouw en Visserij niet beschikt over de nodige infrastructuur en logistiek wordt er een beroep gedaan op het EV ILVO voor ondersteuning bij de uitvoering van officiële maatregelen die door de Europese Gemeenschap opgelegd zijn in het kader van het toezicht op de productie en de handel van plantaardig teeltmateriaal.

KB0-1KDX5BW-IS – VLIF

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de toelage en het vastleggingskrediet van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) voorzien.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	58.549	31.698	31.698	31.698	31.698	31.698

Inhoudelijke toelichting:

Voor VOI's categorie A heeft VAK 2de BA betrekking op de gestemde vastleggingskredieten, terwijl VAK 2de BA-JR krediet voor vastlegging van de toelage aan VLIF betreft. In se is dit geen kredietevolutie, maar een andere VAK-invulling.

Het gestemde vastleggingskrediet werd in 2022 tweemaal gewijzigd als gevolg van herverdelingen:

- vanuit de relanceprovisie 4.000.000 euro voor VV029 onderdeel 'groene investeringen VLIF (productieve en niet-productieve investeringen);
- naar KB0-1KDX2BE-WT voor overheveling naar het Vlaams Fonds voor de Lastendelging (VFLD) in kader van de overheidssteun voor brede weersverzekeringen en het Vlaams rampenfonds ten belope van 2.760.000 euro.

Conform de aanrekenregels van VCO werd de toelage van 31.698.000 euro volledig vastgelegd en vereffend.

Bespreking zie 2.3.2 overige entiteiten onder gezag.

2.3.2. Overige entiteiten onder gezag

Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) – VOI cat A.

Omschrijving

Het VLIF werd opgericht bij decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994. Het besluit van de Vlaamse Regering van 11 december 2015 regelt de taken, het beheer en de werkwijze van het VLIF.

Het VLIF ondersteunt de Vlaamse land- en tuinbouw door duurzame investeringen te stimuleren om de structuur van de land- en tuinbouwbedrijven te verbeteren, hun rendabiliteit te verzekeren en de kostprijs te verminderen.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen volgende maatregelen:

- Land- en tuinbouwers
 - Overnamesteun voor de jonge landbouwer
 - Investeringssteun op land- en tuinbouwbedrijf
 - Steun voor niet-productieve investeringen op het landbouwbedrijf

- Steun voor ontwikkeling van kleine landbouwondernemingen
- Projectsteun voor innovaties in de landbouw
- VLIF-waarborgregeling
- Maatregelen voor (groepen van) spelers actief binnen Agrobusinesscomplex (ABC), zoals groepen van landbouwers, (tuinbouw)coöperaties en bedrijven die actief zijn in de verwerking en afzet van landbouwproducten
- VLIF-steun aan de agrovoedingssector
- Maatregelen voor proeftuinen en -centra: VLIF-steun voor investeringen in de omkaderingssector.

Ontvangsten

BU Ontvangsten: 57.301 keuro

Hoofdstuk 1: Tegemoetkoming van de overheid: 31.698 keuro

Rubriek 46.10: 31.698 keuro (toelage KB0-1KDX5BW-IS)

De toelage dient voor de betalingen van subsidies die in 2022 en voorgaande jaren zijn toegekend aan de begunstigden. De resterende betalingen gebeuren met het overgedragen saldo 31 december 2021.

Hoofdstuk 2: Opbrengsten als gevolg van het uitvoeren van de statutaire opdracht

Rubrieken 57.20 en 16.11: Verwachte recupereerbare eigen kasontvangsten uit vorderingen van 2022 en vroeger: 446 keuro.

Hoofdstuk 6: Overgedragen overschot : 25.157 keuro

Rubriek 08.21: overgedragen overschot vorige boekjaren bedraagt 22.980 keuro

Rubriek 08.21: overgedragen overschot vorige boekjaren - interventie: 2.177 keuro.

Uitgaven

BU Uitgaven: 57.301 keuro

Hoofdstuk 0: Over te dragen saldi: 20.141 keuro

Rubriek 03.22: over te dragen overschot van het boekjaar – interventie: 2.177 keuro

Rubriek 03.22: over te dragen overschot van het boekjaar: 17.964 keuro

Hoofdstuk 2: betaling aan derden

a) De steun aan land- en tuinbouwers en hun coöperaties:

- Rentesubsidies (incl overnamesteun): 3.936 keuro
- Kapitaalpremies: 29.833 keuro: Dit bedrag bestaat uit 2,2 mio euro overnamepremies en 27,6 mio euro investeringspremies.
- Overige kapitaaloverdrachten aan privébedrijven: 101 keuro
- Waarborgen: 88 keuro

b) Investeringssteun aan agrovoedingsbedrijven: 621 keuro.

c) Investeringssteun aan de omkadering van de land- en tuinbouw: 1.441 keuro:

d) andere PDPO III-maatregelen

- Projectsteun voor innovatie: 836 keuro
- Niet-productieve investeringen: 34 keuro
- Ontwikkeling van kleine ondernemingen: 3 keuro

e) Emissiereductie in relatie tot het klimaatfonds: 267 keuro

VAK: 59.789 keuro bestaat uit:

- Vastleggingen op regulier VAK: 55.789 keuro
- Vastleggingen op relancemiddelen in kader van het Vlaamse Veerkrachtproject VV029: 4.000 keuro.

De uitvoering langs vastleggingszijde heeft betrekking op:

- De steun aan land- en tuinbouwers en hun coöperaties: Kapitaalpremies: 50.786 keuro
- Relance budget VV029 groene investeringen op land-en tuinbouwbedrijven: 4.000 keuro. Er werd hiermee 2.585 keuro aan niet-productieve investeringssteun vastgelegd en 1.415 keuro aan groene investeringen.
- Waarborgen: 88 keuro
- Investeringssteun aan agrovoedingsbedrijven: 1.005 keuro.
- Investeringssteun aan de omkadering van de land- en tuinbouw: 3.000 keuro.
- PDPO III-maatregelen
 - Niet productieve investeringen: 34 keuro
 - Projectsteun voor innovatie: 876 keuro
 - Ontwikkeling kleine bedrijven: 0 keuro
- aankoop van niet duurzame goederen en diensten: 0 euro (geen interventie)

2.3.3. Overige entiteiten onder toezicht

Binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij zijn er geen entiteiten onder toezicht.

VI. BELEIDSVELD: LANDBOUW- EN ZEEVISSERIJONDERZOEK

Het beleidsveld 'Landbouw- en Zeevisserijonderzoek' omvat één inhoudelijk structurelement, nl. landbouw en Zeevisserijonderzoek (ISE E)

1. ISE LANDBOUW- EN ZEEVISSERIJONDERZOEK

Dit inhoudelijk structurelement omvat de volledige werking van ILVO.

ILVO staat voor multidisciplinair, onafhankelijk onderzoek gericht op duurzame landbouw, visserij en voeding in Vlaanderen en dit in een economisch, ecologisch en maatschappelijk perspectief. ILVO voert daarnaast aan de hand van verworven kennis gespecialiseerde dienstverlening uit met betrekking tot landbouw, visserij en voeding en staat in als nationaal referentielaboratorium voor specifieke taken.

1.1. Strategische doelstellingen

In de beleidsnota 2019-2024 Landbouw en Visserij zijn voor dit inhoudelijke structurelement volgende Strategische Doelstellingen ingeschreven:

- SD6. Het realiseren van co-creatief onderzoek m.b.t. landbouw, visserij en voeding;
- SD7. ILVO zet in op onderzoek dat aansluit bij actuele vraagstukken en prioriteiten;
- SD8. ILVO als katalysator.

1.2. Operationele doelstellingen

- OD 6.1 Onderzoek ingebed in de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's)

ILVO draagt vanuit zijn maatschappelijke en wetenschappelijke rol maximaal bij tot de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals – SDG's) van de Verenigde Naties. Deze 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen vormen een wereldwijde oproep om samen te werken aan een duurzame maatschappij. ILVO timmert reeds jaren aan een meer duurzame bedrijfsvoering. Het traject dat ILVO reeds liep rond de SDG's en ook enkele ambities voor de toekomst werden samengebracht in een SDG manifest dat ook online raadpleegbaar is.

Waar ILVO reeds enkele jaren terug het systeemdenken introduceerde in de onderzoeksprojecten, werden ook de SDG's binnen ILVO met een systeembril bekeken. Dit leidde tot het geïntegreerd, positief en ambitieus transitieproject de "Onderzoekskouter". Hiermee wil ILVO een duidelijk toekomstbeeld creëren van een moderne onderzoekscampus waar niet alleen oog is voor baanbrekend onderzoek, maar waar ook wordt gestreefd naar duurzame mobiliteit, duurzame gebouwen en meer biodiversiteit op en rond de akkers. Om de bevindingen uit het onderzoek waar mogelijk ook toe te passen binnen de eigen bedrijfsvoering, stelde ILVO een boerderijmanager aan. Naast het onderzoek, waarvan de kernelementen opgenomen werden in de ILVO onderzoeksvisie, ziet ILVO ook een belangrijke maatschappelijke functie in de onderzoekskouter. Het is een manier om de ILVO

campus meer open te stellen voor de maatschappij, met aandacht voor correcte informatie rond landbouw, maar ook voor het erfgoed en de historiek rondom ons. Een mooi voorbeeld is de opening van een aantal trage wegen en inspanningen die geleverd worden voor meer biodiversiteit in een productief landschap aan de Gondebeek. Daarin zijn 8ha gronden betrokken, waarvan 5ha binnen SBZ- Speciale Beschermingszone. Hiervoor is samenwerking gezocht met diverse partners uit het Rodeland-landschapsproject waaronder ANB, de provincie Oost-Vlaanderen, ForNaLab, en Natuurpunt (SDG 6 & 15). Op de Onderzoekskouter is er ook plaats voor ontspanning en informatiedeling. Zo is bijvoorbeeld de Kouterwandeling toegankelijk voor het brede publiek: een interactieve wandeling die de deelnemers middels QR-codes meeneemt in het verhaal van ILVO, het markante landschap en zijn geschiedenis (SDG 2, 4, 9 & 11). Tot slot draagt de Onderzoekskouter ook bij tot de stimulerende werkomgeving die ILVO wil zijn met ruimte voor ontspanning, een eigen kinderopvang en de Broeikas als polyvalente ontmoetingsruimte (SDG 3).

Het ILVO traject in kader van de SDG's is niet beperkt tot de onderzoekskouter of de vastgoedstrategie als transitieproject. Ook daarbuiten werden heel wat acties opgezet geïnspireerd door de Agenda 2030. Zo werd IDEAConsult ingeschakeld om een beeld te krijgen van de verschillende rollen die ILVO opneemt in enkele maatschappelijke transitie's, maar ook om de impact van de samenwerking met ILVO in te schatten. Een derde en laatste luik van deze analyse omvatte een internationale benchmarking van ILVO. De bevindingen uit deze studie worden verder opgevolgd via Operationele Doelstellingen en dergelijke. Daarnaast werden verdere stappen gezet inzake het mobiliteitsbeleid, HR beleid (met onder meer de invoering van een Gender Equality Plan), de permanente opleiding van de medewerkers via het platform GoodHabitz en de oprichting van een Jongerenraad.

- OD 6.2 Onderzoek in samenwerking met partners in binnen- en buitenland

Veel van het onderzoek binnen ILVO loopt in samenwerking met de praktijkcentra. Deze samenwerking zal in de toekomst nog geïntensifieerd worden in het kader van de 'Living Labs' die rond bepaalde onderzoeksdomeinen werden opgericht. In de dierlijke sector spelen de loketten (varkens-, rundvee-, en pluimveeloket) daarbij een belangrijke rol.

Het Agrolink Vlaanderen Netwerk werd geactualiseerd, het platform blijft actief in Europese netwerken maar zal daarnaast meer de focus leggen op onderlinge samenwerking en complementariteit. Zo komt de organisatie tegemoet aan de oproep in het nieuwe regeerakkoord om te zoeken naar synergie. Agrolink focust op de zoektocht naar synergie en kennisdeling tussen de leden en op samenwerking met de overheid, de industrie en de eindgebruiker. Door samenwerking tussen de leden enerzijds worden fundamenteel en toegepast onderzoek, praktijkkennis, voorlichting en opleiding met elkaar verweven. Door samenwerking met de overheid, industrie en eindgebruikers in het Agricultural Knowledge Innovation System (AKIS) anderzijds worden de andere ketenpartners hier nauw bij betrokken. Alleen door dit te versterken kan Agrolink Vlaanderen een substantiële bijdrage leveren aan de transitie naar een circulaire landbouw voor gezonde voeding, bodems en klimaat, waarin boer en consument centraal staan. Nieuw is dat Agrolink ook inzet op workshops voor kennisdeling.

ILVO ging strategische allianties aan met het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) en diept in dit kader verdere onderzoeklijnen uit. We zetten verdere samenwerking uit met diverse beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid en andere Vlaamse onderzoeksinstituten bv. VITO, IMEC, VWI's en Vlaamse universiteiten en Hogescholen.

ILVO participeerde verder in heel wat nationale en internationale netwerken om zo zijn onderzoeksambities te realiseren en om bijkomend onderzoeksmiddelen naar Vlaanderen te trekken. Getuige hiervan zijn het stijgend aantal EU-projecten die door ILVO worden binnengehaald.

- OD 6.3 Living Labs

Als toepassingsgerichte onderzoeksinstelling stemt ILVO het technologieaanbod af op de vraag naar bruikbare en rendabele technologische innovaties, die antwoorden bieden voor de dagelijkse praktijken in het landbouwbedrijf. Door reeds bij de ontwikkeling van nieuwe technologieën of bij het voortraject van technische innovaties de praktische toepasbaarheid en haalbaarheid als vertrekpunt te nemen, kan innovatie versneld, effectiever en beter gericht toegepast worden. Om het bredere systeem te kunnen capteren en om de interactie met alle relevante stakeholders te maximaliseren, zette ILVO in op het verder uitbouwen van Living Labs. Deze Living Labs zijn interfaces tussen onderzoekers, landbouwers, stakeholders en overheidsdiensten. Er zijn vandaag zes thematische ILVO Living Labs actief: Living Lab Food Pilot, Living Lab Agrifood Technology, Living Lab Agro-ecologie en Biologische Landbouw, Living Lab Plant & Bodem, Marien Living Lab en Living Lab Veehouderij.

- OD 6.4 De mogelijkheden van big data optimaal benutten

ILVO onderschrijft de doelstellingen van de Flemish Open Science Board (FOSB). Deze zijn gericht op het beter beschikbaar maken van wetenschappelijke data. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is dat de datasets FAIR moeten zijn: vindbaar (Findable), toegankelijk (Accessible), uitwisselbaar (Interoperable), en herbruikbaar (Reusable). Samenwerking is ook een kernwaarde van ILVO – onderzoekers doen op een natuurlijke manier beroep op elkaars expertise. ILVO zal hier nog een stap verder in gaan en ook het delen en hergebruiken van datasets faciliteren, op de eigen campus en gericht naar andere organisaties. Dit vraagt opleiding, IT infrastructuur, tijd en een uitgewerkt beleidskader.

ILVO neemt het voortouw om het data uitwisselingsplatform 'DjustConnect' voor de agro-voedingssector uit te werken. Samen met o.a. een aantal coöperatieve partners uit de landbouwsector wordt gewerkt aan een hub die het zal mogelijk maken om data uit te wisselen en te connecteren waarbij veel aandacht zal besteed worden aan veiligheid, respect voor dataprivacy en behoud van data-eigendom. Zo zullen enkel de door de landbouwers geautoriseerde data verder kunnen uitgewisseld en gecombineerd worden.

ILVO zet volop in op de ontwikkeling van een AI4agrifood platform. Dit moet het mogelijk maken om complexe interacties in biologische systemen beter te begrijpen, te sturen en er zelfs bruikbare adviezen voor landbouwers aan te koppelen. Door datastromen slimmer te combineren of te 'integreren' kunnen we de nieuwe boer-manager een dashboard aanreiken dat hem toelaat data gedreven de juiste keuzes voor zijn bedrijf te maken. Het bodempaspoort dat ILVO mee ontwikkelt, is daar een eerste concreet voorbeeld van.

- OD 7.1 Maatschappelijk verantwoorde dierlijke productie

ILVO engageert zich om met zijn onderzoek een veehouderij te bevorderen waar zowel landbouwers als burgers zich goed bij voelen. We mikken op een diervriendelijke productie die een lage milieu-impact combineert met een fair

rendement en een gezond product met een lekkere smaak. Zo helpen we de internationale en lokale competitiviteit te vrijwaren. Het wetenschappelijk onderzoek biedt ook mogelijkheden om de plaatselijke veehouderij op een duurzame manier in een circulair voedselproductiesysteem in te passen.

ILVO voert diverse onderzoeksprojecten uit met het oog op het verduurzamen van de dierlijke productie in Vlaanderen. Dit gebeurt onder meer onder de noemer 'Stal van de toekomst'. 'Stal van de toekomst' is een ILVO-brede werkgroep die zich in brede zin toespitst op onderzoeksvragen over de toekomst van de veehouderij in Vlaanderen. Voederefficiëntie, emissies, PAS-problematiek, productieparameters en hygiëne zijn de hoekstenen van het onderzoek voor zowel de melkvee-, varkens- en pluimveesector. Focus op dierenwelzijn met aandacht voor stalrichting, ligbedmateriaal, huisvesting en management.

- OD 7.2 Nieuwe verdienmodellen

De rendabiliteit in de agrovoedingssector staat onder druk. De afhankelijkheid van wat op de wereldmarkt gebeurt, de ongelijke verdeling van waarde in de keten, kosten (grondstoffen, grond en arbeid) die hoog oplopen en een gebrek aan een snel reactievermogen bij onvoorziene omstandigheden liggen aan de basis daarvan. De zoektocht naar andere verdienmodellen, waarbij weerbaarheid en risicospreiding bewust worden ingebouwd, is van acuut belang.

Als onafhankelijke partner zet ILVO in op de verschillende aspecten van een systeeminnovatie in functie van het verdienmodel, en dit bij alle schakels in het voedingssysteem. ILVO gaat op zoek naar betere verdienmodellen en kwantificeert ook mogelijke verbeteringen. Het kan hierbij gaan over betere verdienmodellen voor bestaande producten, diensten, productiewijzen en technologieën, maar evenzeer over het analyseren van mogelijke verdienmodellen voor nieuwe ontwikkelingen en uitvindingen. Hoe vroeger in de ontwikkeling potentiële verdienmodellen worden in beeld gebracht, hoe meer ook de technische of technologische ontwikkeling zelf kan worden bijgestuurd op basis van deze info.

In toenemende mate is het economisch team ook betrokken bij gespecialiseerd onderzoek in verschillende ontwikkelingsstadia van een systeeminnovatie. ILVO levert inzichten over hoe je technologieën, diverse types van systeeminnovaties, businessmodellen en ketenconfiguraties afgestemd krijgt op een marktvrage. We bekijken ook of bestaande succesvolle technologieën in een andere omgeving kunnen worden ingezet, voor een andere toepassing dus.

[Daartoe neemt ILVO deel aan verschillende projecten, onder meer FoodForward, Agroforestry 2025 en Intact. Waarbij eetbare landschappen, zoals voedselbossen, van nabij bekeken worden.](#)

Om te komen tot voedingssystemen met een volwaardig inkomen voor de verschillende schakels en een gezondere meerwaardeverdeling binnen een productieketen mogelijk te maken dienen er tal van actoren in nieuwe samenwerkingsverbanden te treden: ketenpartners, overheden, consumenten, onderzoeksinstituten, onderwijs, maatschappelijke en belangenorganisaties enz. ILVO genereert hiervoor samen met de praktijk inzichten, methodologieën en trajecten die landbouw-, visserij-, voedingsondernemingen en beleid naar andere sporen begeleiden en stelt zijn expertise als facilitator ter beschikking.

- OD 7.3 Inzetten op eiwitdiversificatie

De term 'eiwitdiversificatie' verwijst naar een aangepast voedingspatroon waarbij dierlijke eiwitten worden afgewisseld met plantaardige en andere eiwitbronnen. Dat is niet alleen nuttig op nutritioneel vlak, het biedt ook perspectieven op

economisch, ecologisch en sociaalmaatschappelijk vlak. Ook eiwitbronnen voor diervoeder verdienen aandacht. ILVO ondersteunt de eiwitdiversificatie, op voorwaarde dat ze bijdraagt tot een evenwichtige, smaakvolle, gezonde en veilige voeding voor een groeiende wereldbevolking, en dát binnen een duurzaam en economisch rendabel kader.

ILVO investeert in expertise en infrastructuur om alle actoren in de agrovoedingsketen op weg te helpen in deze groeiende markt. Er wordt bij de Food Pilot samen met Flanders' FOOD geïnvesteerd in een speciale eiwitstraat voor onderzoek in het kader van de eiwitdiversificatie. De nieuwe eiwitstraat bevat een high moisture extruder die eiwitpoeder, geïsoleerd uit alternatieve eiwitten zoals soja en zonnebloempitten, verwerkt tot eiwit met een vezelachtige structuur. Dat is interessant voor de ontwikkeling van een nieuwe generatie producten voor vegetariërs en flexitariërs. Er komt ook een nieuwe droog- en triagelijijn op ILVO, zodat de onderzoekers in de Food Pilot aan de slag kunnen met de nieuwe eiwitgewassen die hun collega's uittesten op het veld.

ILVO is ook een van de stichtende leden van de ProteInn Club. Het onderzoeks- en industrieel landschap rond microbiële geproduceerde eiwitten is versnipperd. Dit samenwerkingsverband wil een connecterende rol spelen en zo de opschaling van waardevolle technologie vanuit het labo naar industriële demonstraties faciliteren. In dit domein is de bijkomende uitdaging om niet te stoppen bij de technologie, maar de volledige waardeketen op een economisch en ecologisch verantwoorde manier bij elkaar te krijgen. Zo wil ILVO mee helpen bouwen aan nieuwe waardeketens voor op fermentatie gebaseerde eiwitten.

- OD 7.4 Aandacht voor sociale aspecten binnen de landbouw

In een verstedelijkte, geglobaliseerde wereld komt ook het welbevinden van landbouwers en de leefbaarheid van het platteland steeds meer onder druk te staan. De voorbije onderzoeksperiode ontrafelde ILVO de complexe samenhang tussen stressfactoren, coping strategieën en het welbevinden van landbouwers. Bijkomend onderzoek tijdens de covid-19-lockdown periode wees uit dat landbouwers (net als de rest van de bevolking) nog een grotere mentale druk ervaren dan anders. We zetten met ILVO in op een multi-actor, multi-strategie aanpak waarbij verschillende actoren en strategieën een rol spelen. In dit kader is het zeker de moeite potentiële synergiën tussen de landbouw- en plattelandsbevolking te verkennen. We hebben dan ook de ambitie onze onderzoeksfocus te verbreden en naast de landbouwer en zijn gezin ook aandacht te hebben voor de leefbaarheid van het platteland. Daarbij willen ook verkennen of en in hoeverre digitalisering kan bijdragen aan een oplossing. Er is een intensieve samenwerking met Boeren op een Kruispunt.

- OD 7.5 Expertisecentrum landbouw en klimaat

Om de klimaatdoelstellingen te realiseren wordt volop ingezet op de verdere omslag naar een duurzame voedselproductie en een leefbare landbouw. In lijn met de Vlaamse, Europese en zelfs mondiale klimaatdoelstellingen streeft ILVO met zijn Expertisecentrum Landbouw & Klimaat (ELK) naar kennis voor gezonde productie en leefbare bedrijven in een milieuvriendelijke en klimaat robuuste agrovoedingsketen. Daarbij staat onderzoek naar duurzame consumptiepatronen, het sluiten van kringlopen en het beperken van verliezen doorheen de keten, efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen, koolstofopslag en beperking van de impact van dierlijke productie voorop. ILVO draagt bij tot de realisatie van het convenant enterische emissies. ILVO ontving in dit kader ondersteunende middelen van o.m. het Klimaatfonds en Boerenbond . ILVO is gemandateerd voor de referentietaken inzake het beperken en monitoren van luchtmissies bij

landbouwactiviteiten. Behalve op het verminderen van de impact van landbouw op het klimaat (mitigatie) zet ILVO in op aanpassingen in de landbouw aan de reeds aanwezige gevolgen van de klimaatverandering (adaptatie). Verschillende maatregelen werken op beide pijlers tegelijk. Daarbij is het belangrijk ook steeds de ruimere duurzaamheid van de landbouwsector voor ogen te houden.

- OD 7.6 'New breeding' technieken

ILVO zet in op de 'new breeding' techniek CRISPR-Cas. Dit soort onderzoek verloopt vanzelfsprekend binnen de contouren van de Europese, Belgische en Vlaamse wetgeving ter zake. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om onderzoek naar het regelen van de bitterstoffen in chicorei of naar de allergenen in selder. ILVO speelt immers als Nationaal Referentielaboratorium zowel op nationaal als internationaal vlak een belangrijke rol bij de detectie van allergenen in de voedselproductieketen.

- OD 7.7 Aandacht voor grond en de bodem

Vlaanderen vindt geïntegreerd bodembeheer (o.a. koolstofopslag) belangrijk. ILVO zet in op onderzoek naar gezonde bodems om zo data te genereren die een wetenschappelijk onderbouwd grondbeleid mogelijk moet maken. Met ons onderzoek rond een kwalitatieve bodem sluiten we ook aan bij het 'missiegedreven' onderzoek (mission-oriented research) dat de Europese Commissie naar voorschufft in het nieuwe Europese onderzoeksprogramma 'Horizon Europe' en waarbij gezonde bodems als één van de speerpunten naar voren geschoven wordt.

Plantaardige productie verduurzamen is in essentie streven naar hoogwaardige productieniveaus met minder input, en tegelijk zorg dragen voor de lange termijn gezondheid van hét belangrijkste productiemiddel, een gezonde bodem. Recepten vinden om de landbouwbodems qua kwaliteit en ecosysteemfuncties te verbeteren gaan hand in hand met inspanningen rond de gezondheid van de plant (of het gewas) en rond duurzamere teeltsystemen. Gezonde planten zijn planten met een optimale nutritionele balans en met de capaciteit om veerkrachtig te reageren op tal van invloeden van buitenaf.

Vanuit een systeemvisie zit ILVO als expert in de belangrijkste samenwerkingen rond bodem en rond plantengezondheid, op diverse niveaus: intern (bv. bodemplatform), op Vlaams niveau, Europees (o.a. via EJP SOIL) en zelfs wereldwijd.

- OD 7.8 Voeding

In de 'Farm to Fork- strategie' stelt de Europese Commissie dat onze consumptiepatronen duurzamer moeten om de gezondheid van mens en planeet te vrijwaren en te verbeteren. Kwaliteitsvolle voedingsmiddelen produceren vergt het ter beschikking zijn van primaire grondstoffen met een waaier aan nutritionele en technologische eigenschappen en erbij aansluitend productieprocessen, die toelaten om hiermee smakelijke, nutritioneel gebalanceerde en veilige eindproducten te produceren. Diversificatie en afstemming van aanbod in functie van de behoeften van individuele consumenten en consumentengroepen, rekening houdend met de maatschappelijke vraag om malnutritie (teveel of tekort) in te dijken, zijn de globale drivers in de ILVO onderzoeksprojecten rond gezonde voeding. Met een breed netwerk en een holistische kijk op onderzoek kan ILVO geïntegreerd onderzoek uitvoeren voor de hele keten.

Sinds de oprichting i.s.m. Flanders' FOOD en Fevia Vlaanderen van de Food Pilot binnen ILVO, kent het voedingsgerelateerd onderzoek binnen ILVO een echte

'boost'. Voedingsgerelateerde onderzoeksonderwerpen die door het bedrijfsleven aangedragen worden binnen de Food Pilot zijn steeds vaker het startpunt voor verder onderzoek stroomopwaarts in de agrovoedingsketen bij de primaire of toeleveringssector. ILVO is uitermate goed geplaatst om dergelijk onderzoek 'van bord tot grond' aan te pakken omdat hiervoor de nodige expertise aanwezig is binnen de organisatie en deze bovendien gemakkelijk inzetbaar is voor dit soort van projecten. ILVO blijft zijn schouders zetten onder NuHCaS, het onderzoekscentrum rond Nutrition, Health en Care. Het NuHCaS-platform brengt actoren uit de agrovoedingssector en de zorgsector samen en bundelt onderzoek naar de impact van voeding op gezondheid. Wij geloven dat meer samenwerking tussen kennisinstellingen, voedingsproducenten en de medische wereld de kennisuitwisseling bevordert en toelaat om klinische testen uit te voeren, al dan niet bij specifieke doelgroepen.

Met de Food Pilot beschikt ILVO over een uitstekend instrument om onderzoek rond onder meer smaak, nutritionele waarde, verwerking, allergenen en voedselveiligheid te ontwikkelen voor de voedingsindustrie. ILVO zoekt naar nieuwe recepturen en productieprocessen en onderzoekt hoe bepaalde componenten of ingrediënten zich gedragen tijdens de processing. Daarbij heeft men oog voor alle kwaliteitsaspecten: gezondheid, veiligheid, samenstelling, eigenschappen, smaak, aroma en de maatschappelijke aanvaardbaarheid van het productieproces. Op die manier wil men een ruimer gamma aan veilig en duurzaam geproduceerde voedingsproducten mogelijk maken.

Het gebruik van nieuwe ingrediënten en recepten brengt ook nieuwe uitdagingen met zich mee. Tal van plantaardige eiwitbronnen zoals noten en soja zijn gekende voedselallergenen. Bovendien kan het verwerken van zulke eiwitten een impact hebben op de detecteerbaarheid van allergenen en misschien zelfs op de mate waarin een voedselproduct allergene reacties uitlokt. ILVO's allergenenlabo boekt grote vooruitgang in de detectie van gekende allergenen en onderzoekt of het verwerken van eiwitten de allergeniciteit kan beïnvloeden. Die kennis moet voedingsproducenten helpen om een breder gamma veilige voeding te ontwikkelen voor mensen met voedselallergieën. ILVO is het Nationaal Referentie Laboratorium voor allergenen.

Door de Food Pilot nog verder uit te bouwen als living lab zal ILVO blijven inzetten op de interactie tussen industrie en onderzoek. ILVO zal eveneens blijven inzetten op het sluiten van kringlopen. Het reduceren van voedselverliezen tijdens het oogst- en verwerkingsproces en het opwaarderen van afvalstromen kan een belangrijke bijdrage leveren aan het beperken van nutriëntenverliezen in de keten. Door het inzetten van state-of-the-art technologische platformen worden bioactieve componenten geïdentificeerd in rest- en nevenstromen om meerwaarde te creëren.

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

LANDBOUW- EN ZEEVISSERIJONDERZOEK, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2022	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU

ESR-ontvangsten OW	0	0	0	0	0	0
Toelagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er zijn geen ontvangstenartikelen binnen het inhoudelijk structurelement Landbouw- en Zeevisserijonderzoek.

LANDBOUW- EN ZEEVISSERIJONDERZOEK, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toelagen IS	6.091	7.058	7.058	6.091	6.186	6.186
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	6.091	7.058	7.058	6.091	6.186	6.186

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van 2de BA naar de 2de BA-JR is het gevolg van herverdelingen naar het EV ILVO voor een totaal van 967.000 euro in VAK en 95.000 euro in VEK. Zie bespreking bij artikel KB0-1KFX2EY-IS - EV ILVO.

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

Er zijn geen ontvangstenartikelen binnen het inhoudelijk structurelement Landbouw- en Visserijonderzoek.

Uitgaven

KB0-1KFX2EY-IS – EV ILVO

Korte inhoud begrotingsartikel:

Binnen dit artikel kaderen interne stromen aan het EV ILVO.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	6.091	7.058	7.058	6.091	6.186	6.186

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft volgende toelagen aan het EV ILVO:

- Het onderzoek en de ontwikkeling naar meer duurzame landbouwsystemen;
- Door de EU verplichte datacollectie en adviestaken ter ondersteuning van het EG-visserijbeleid;
- Onderhoud en werken aan onroerende goederen;
- IHD/PAS: onderzoek naar de technisch-economische haalbaarheid van de emissiereducties van de veeteeltsector;
- Toezicht plantaardig teeltmateriaal;
- Onderzoek met het oog op het realiseren van de duurzame ontwikkelingsdoelen van de VN wat landbouw en voeding betreft (Sustainable Development Goals).

De toelage aan het EV ILVO werd verhoogd als gevolg van een herverdelingen voor 967.000 euro VAK en 95.000 euro VEK vanuit het begrotingsartikel CB0-1CBX2AC-PR in het kader van het halen van de interne doelstellingen van de Vlaamse overheid inzake klimaat. Deze herverdelingen hebben eveneens betrekking op het verhogen van de renovatie-ambitie Vlaamse Overheid tot jaarlijkse primaire energiebesparing van 2,5% zoals bepaald in het Vlaams Energie- en Klimaatplan.

1.3.2. Overige entiteiten onder gezag

Eigen Vermogen Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

Bij het decreet van 23 december 2005 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2006 (art. 35) werd bij het ILVO een Eigen Vermogen ingesteld waaraan rechtspersoonlijkheid is toegekend.

Het ILVO heeft als missie het uitvoeren en coördineren van beleidsonderbouwend wetenschappelijk onderzoek en de daaraan verbonden dienstverlening met het oog op een duurzame landbouw en visserij in economisch, ecologisch, sociaal en maatschappelijk perspectief. Steunend op wetenschappelijke disciplines, bouwt het ILVO daarvoor de kennis op die nodig is voor de verbetering van producten en productiemethoden, voor de bewaking van de kwaliteit en de veiligheid van de eindproducten en voor de verbetering van beleidsinstrumenten als basis van sectorontwikkeling en agrarisch plattelandsbeleid. Het ILVO informeert daarover regelmatig het beleid, de sectoren en de maatschappij.

De ontvangsten en uitgaven binnen het EV ILVO zijn heel moeilijk te ramen en dit is eigen aan de werking van het EV ILVO. De begrotingsaanpassing Light heeft als gevolg dat er enkel indexherzieningen werden doorgevoerd en dat de saldo evolutie voor het begrotingsjaar 2022 constant werd gehouden. Hierdoor worden de kosten en de opbrengsten van alle projecten die werden goedgekeurd na de

begrotingsopmaak 2022 die in mei 2021 werd opgesteld, niet meer in rekening gebracht. Dit verklaart de discrepantie tussen de cijfers van de uitvoering ten opzichte van de goedgekeurde begroting.

BU Ontvangsten: 69.644 keuro

1. ESR-code 16 Verkoop van niet-duurzame goederen en diensten

De begroting voorzag in totaal 12.607 keuro aan ontvangsten. De werkelijke ontvangsten bedragen 14.282 keuro. Er werden meer vergoedingen voor ontwikkeling van rassen ontvangen dan begroot (uitvoering = 1.434 keuro versus begroting = 1.055 keuro). De werkelijke ontvangsten in het kader van de aankoopcentrale bedragen 1.701 keuro terwijl deze begroot waren op 3.000 keuro. Echter het grote verschil komt omdat er een begrotingsaanpassing Light 2022 werd ingediend waarbij er geen aanpassingen werden gedaan in verband met de bijkomende contracten die resulteert in een verschil van 2.595 keuro.

2. ESR-code 38.10 Inkomstenoverdrachten van bedrijven

De ontvangsten voor deze rubriek liggen hoger dan geraamd. Dit is vooral te wijten aan de begrotingsaanpassing Light 2022 waarbij de nieuwe projecten niet werden opgenomen.

3. ESR O38.40 Inkomstenoverdrachten van vzw

Idem punt 14

4. ESR-code 39.10 Inkomstenoverdracht van EU-Instellingen

De EU-ontvangsten bedragen meer dan begroot. Bij de verwerking van de ontvangsten van de EU-projecten werden in boekjaar 2022 twee verschillende werkwijzen gehanteerd.

Voor alle ontvangsten van EU-projecten die werden goedgekeurd tot en met boekjaar 2021 werd de oude werkwijze gebruikt nl. deze ontvangsten worden ESR-matig geboekt op de ESR-code 39 ten belope van de geboekte uitgaven 2022. Indien er meer Europees geld werd ontvangen dan uitgegeven wordt het verschil overgeboekt naar ESR-code O96.10 – Opbrengsten van leningen. Indien er minder werd ontvangen dan uitgegeven wordt het verschil geboekt naar ESR-code U84.11 – Kredietverlening aan EU-instellingen. Hierbij is telkens rekening gehouden met het saldo op de beginbalans. De terugname wordt, afhankelijk van de beginsituatie, geboekt op ESR-code U91.10 – Aflossing van de overheidsschuld of ESR-code O88.11 – Kredietaflossing door EU-instellingen.

Het is dan ook heel moeilijk om de ontvangsten en uitgaven voor Europese projecten op bovenstaande ESR-codes te begroten.

Voor alle EU-projecten die gestart zijn in 2022 wordt de methodiek inzake in resultaat name van de kosten en de opbrengsten per project aangepast aan de richtlijnen van de handleiding boekhoudregels van de Vlaamse Overheid. De omzet van de projecten wordt erkend conform de graad van uitvoering van het desbetreffende project onder meer rekening houdend met de financieringsgraad en het percentage aan overheads. Voorgaande betekent dat er voor de nieuwe projecten een matching is tussen de omzet en de kosten. Om deze matching mogelijk te maken werd gebruik gemaakt van de ESR-code O88.17 Terugbetaling van de EU in het kader van de geprefinancierde uitgaven

door de entiteit en de ESR-code U84.17 Prefinanciering in het kader van de Europese subsidies waar respectievelijk de schuld (economische rekening 489003) ten opzichte van de EU en de vordering (economische rekening 413003) ten opzichte van de EU zichtbaar wordt gemaakt.

5. ESR-code 46.10 Inkomstenoverdrachten van de institutionele overheid

De interrelatie op deze ESR-code wordt afgestemd zowel kasmatisch als aangerekend. EV ILVO heeft een bedrag van 16.548 keuro kasmatisch ontvangen wat ook gerapporteerd wordt door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap als tegenpartij. EV ILVO heeft 7.849 keuro aangerekend in haar ESR-uitvoering. Het verschil in aanrekening van 668 keuro met de tegenpartij is een gevolg van een verschil in moment van aanrekening van projecten.

6. ESR-code 46.40. Inkomstenoverdrachten van Fonds Innoveren en Ondernemen

Deze ontvangsten liggen 340 keuro lager dan begroot. Dit is het gevolg van een aangepaste aanrekening van ontvangsten voor de onderzoeksprojecten die werden gestart in 2022. Hiervoor wordt verwezen naar bovenvermeld punt 6.

De interrelatie op deze ESR-code wordt afgestemd zowel kasmatisch als aangerekend. EV ILVO heeft een bedrag van 5.164 keuro kasmatisch ontvangen wat ook gerapporteerd wordt door het Fonds Innoveren en Ondernemen als tegenpartij. EV ILVO heeft 4.816 keuro aangerekend in haar ESR-uitvoering. Het verschil in aanrekening van 2.269 keuro met de tegenpartij is een gevolg van een verschil in moment van aanrekening van projecten en het verschil in aanrekening van het besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie houdende de compensatie van de energiekosten waarbij EV ILVO 873 keuro heeft aangerekend terwijl de tegenpartij 2.411 keuro heeft aangerekend wat een verschil is van 1.538 keuro.

7. ESR-code 46.70 Inkomstenoverdrachten van Fonds Wetenschappelijk Onderzoek

Deze ontvangsten liggen 55 keuro hoger dan begroot. Dit is onder meer het gevolg van een aangepaste aanrekening van ontvangsten voor de onderzoeksprojecten die werden gestart in 2022. Hiervoor wordt verwezen naar bovenvermeld punt 6.

De interrelatie op deze ESR-code wordt afgestemd zowel kasmatisch als aangerekend. EV ILVO heeft een bedrag van 916 keuro kasmatisch ontvangen wat ook gerapporteerd wordt door het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek als tegenpartij. EV ILVO heeft 653 keuro aangerekend in haar ESR-uitvoering. Het verschil in aanrekening van 263 keuro met de tegenpartij is een gevolg van een verschil in moment van aanrekening van projecten.

8. ESR-code 49.43 Inkomstenoverdrachten van de federale overheid

In 2022 werden 3.185 keuro meer ontvangsten geboekt dan begroot. Dit is vooral te wijten aan de begrotingsaanpassing Light 2022 waarbij de nieuwe projecten niet werden opgenomen. De stijging van de personeelskosten die te wijten is aan de vijf indexaanpassingen in 2022 maar ook aan de stijging van het gemiddelde aantal VTE's (zie punt 9) heeft een impact op de federale ontvangsten nl. de ontvangsten in het kader van de reductie bedrijfsvoorheffing en de ontvangsten in het kader van de vermindering van de RSZ wetenschappelijk onderzoek zijn hierdoor gestegen.

9. ESR-code 66.41 Investeringsbijdragen van Financieringsinstrument voor de

Vlaamse visserij- en aquacultuursector (FIVA)

Deze ontvangsten liggen 5 keuro lager dan begroot. Dit is onder meer het gevolg van een aangepaste aanrekening van ontvangsten voor de onderzoeksprojecten die werden gestart in 2022. Hiervoor wordt verwezen naar bovenvermeld punt 6.

De interrelatie op deze ESR-code wordt afgestemd zowel kasmatig als aangerekend. EV ILVO heeft een bedrag van 468 keuro kasmatig ontvangen wat ook gerapporteerd wordt door het FIVA als tegenpartij. EV ILVO heeft 463 Keuro aangerekend in haar ESR-uitvoering. Het verschil in aanrekening van 5 Keuro met de tegenpartij is een gevolg van een verschil in moment van aanrekening van projecten.

10. ESR-code 77.50 Verkopen van teeltgoederen

De verkopen van teeltgoederen liggen 324 keuro lager dan geraamd. Dit betreft vooral de verkoop van zaden.

11. ESR-code 88.11 Kredietaflossingen door EU-instellingen/ESR-code 88.17

Terugbetaling van de EU in het kader van de geprefinancierde uitgaven door de entiteit /ESR-code 96.10 Opbrengsten van leningen

Zie hiervoor naar punt 16

BU Uitgaven: 69.644 keuro

12. ESR-code 11.00 Lonen en sociale lasten

De uitgaven voor deze rubriek bedragen 117 % van de begrote cijfers.

Het gemiddeld aantal personeelsleden steeg van 433 VTE's tot 464 VTE's.

De hogere kosten ten opzichte van de begroting is opnieuw te wijten aan de begrotingsaanpassing Light van 2022 waarbij de lonen niet mochten aangepast worden in functie van de bijkomende goedgekeurde projecten maar daarnaast ook door de vijf indexaanpassingen in 2022.

13. ESR-code 12.11 Algemene werkingskosten vergoed aan andere sectoren dan de overheid

Op deze ESR-code worden zowel de gewone werkingsuitgaven als de uitgaven die betrekking hebben op de infrastructuur en op de aankoopcentrale geboekt. De infrastructuurkosten kunnen niet geactiveerd worden omdat het EV ILVO geen eigenaar is van de grond en de gebouwen.

De uitgaven voor deze rubriek liggen hoger dan de begrote cijfers nl. 780 keuro. De reden voor de hogere uitgaven is te wijten aan de begrotingsaanpassing Light van 2022. Voor het nieuwe gebouw in Oostende werden uitgaven voor een bedrag van 228 keuro geboekt in 2022.

14. ESR-codes 32.00 Inkomstenoverdrachten aan bedrijven en 33.00 Inkomstenoverdrachten aan privaatrechtelijke instellingen zonder winstoogmerk.

Op beide ESR-codes werden minder uitgaven geboekt dan begroot.

Het EV ILVO ontvangt subsidies die dienen doorgestort te worden naar de partners. De subsidies worden pas doorgestort nadat het EV ILVO de nodige fondsen ontvangen heeft van de subsidiërende entiteit. Bij de

begrotingsopmaak 2022 werden de gelden die doorgestort moesten worden naar projectpartners begroot op bovenstaande ESR-codes maar vanaf boekjaar 2022 heeft EV ILVO deze doorstorting niet meer ESR-matig verwerkt conform het VCO. (zie hiervoor naar punt 7)

15. ESR-codes U41.60 Inkomstenoverdrachten aan het VLIZ /U43.12 Inkomstenoverdrachten aan provincies

Idem punt 26

16. ESR-code 74.22 Verwerving van overige investeringsgoederen

Ingevolge onvoldoende ramingen werd het budget voor deze rubriek met meer dan 666 keuro overschreden. Dit is vooral te wijten aan de begrotingsaanpassing Light 2022 waarbij een ruim deel van de investeringen niet werd opgenomen.

17. ESR-code 74.60 Verwerving van teeltgoederen

Er werd in totaal voor 21 keuro meer aangekocht dan begroot. Voor de dieren zit er 5 keuro minder in uitvoering dan begroot maar voor de zaden werd er voor 26 keuro meer aangekocht dan begroot.

18. ESR-code 81.12 Kredietverleningen aan bedrijven

Op deze ESR-code wordt voornamelijk het bedrag van de voorschotten van de zaden die niet zijn geschoond op het einde van het jaar verwerkt. Voor 2022 bedraagt dit 33 keuro. Anderzijds wordt het bedrag dat eind boekjaar 2021 werd voorzien teruggenomen nl. 51 keuro. Dit verklaart grotendeels het negatieve bedrag van -16 keuro.

19. ESR-code 84.11 Kredietverlening aan EU-instellingen /ESR-code 84.17 Kredietverlening aan EU-instellingen / ESR-code 91.10 Aflossing van de overheidsschuld

Zie hiervoor naar punt 16

20. ESR-code 85.50 Kredietverleningen aan andere institutionele groepen (federale overheid, gemeenschappen, gewesten, gemeenschapscommissies)

Op deze ESR-code worden de borgtochten die betaald en ontvangen worden geboekt. In boekjaar 2022 werd een bedrag van 30 keuro ontvangen en werd een bedrag van 21 keuro betaald waardoor er een negatief verschil is van -9 keuro.

21. ESR-codes O08.21 Overgedragen saldo / U03.22 Over te dragen saldo

Bij de begrotingsopmaak werd er een intering geraamd van -3.877 keuro terwijl bij de uitvoering slechts een intering van -706 keuro werd bekomen. Dit resulteert in een verschil van 3.171 keuro tussen de uitvoering en de begroting bij ESR-code U03.22 Over te dragen saldo.

1.3.3. Overige entiteiten onder toezicht

Er zijn geen entiteiten onder toezicht binnen dit inhoudelijk structurelement.

VII. BELEIDSVELD: PROMOTIE LANDBOUW, TUINBOUW EN ZEEVISSERIJ

Het beleidsveld 'Promotie landbouw, tuinbouw en zeevisserij' omvat één inhoudelijk structurelement 'Promotie landbouw, tuinbouw en zeevisserij' (ISE F).

1. ISE PROMOTIE LANDBOUW, TUINBOUW EN ZEEVISSERIJ

Dit inhoudelijk structurelement heeft betrekking op promotie voor hoofdzakelijk primaire producten uit Vlaanderen i.c. promotie voor zuivelproducten, aardappelen, groenten & fruit, vis, vlees, bier, bioproducten, streekproducten, bloemen & planten van bij ons. Deze promotie is generiek, los van merk of winkel, en wordt gevoerd in binnen- en buitenland.

In concreto heeft dit inhoudelijk structurelement betrekking op de activiteiten van VLAM vzw.

1.1. Strategische doelstellingen

In de beleidsnota 2019-2024 Landbouw en Visserij is voor dit inhoudelijke structurelement volgende SD ingeschreven:

- SD5. Lekker Van Bij Ons

In 2022 voerde VLAM onder meer volgende acties en activiteiten uit.

VLAM hield in 2022 de aangewakkerde interesse in voeding hoog via het sectorbrede project 'Voedsel verbindt boer en burger'. Na de succesvolle lancering van dit unieke initiatief doorheen de ganse keten in 2021, lag in 2022 de focus op een zo breed mogelijke communicatie. Acht ambassadeurs 'Lekker van bij ons' kwamen in het najaar 2022 prominent in beeld tijdens het item 'Schafttijd' op Iedereen Beroemd, dat op de Vlaamse tv-zender één werd uitgezonden. Daarnaast versterkte VLAM de community - gaande van primaire sector tot verwerking, retail en horeca - met digitale tools. Zo was er een tweemaandelijks nieuwsbrief en deelde VLAM interessante getuigenissen en video's die de passie en het vakmanschap van de ambassadeurs in de kijker zetten.

In 2022 investeerde VLAM verder in Lekkervanbijons.be. Na de volledige vernieuwing van dit overkoepelende kookplatform in 2021, werd de website uitgebreid met een luik voor professionelen. Zo kunnen voortaan ook horeca-uitbaters en retailers gerichte info vinden op het centrale platform. Naast productinfo en nieuws over promotieactiviteiten is er ook campagnemateriaal te vinden, zodat de B2B-partners makkelijk kunnen inspelen op de VLAM-acties. In het kader van de varkenscrisis legde VLAM in zijn communicatie de nadruk op de troeven en de veelzijdigheid van varkensvlees van bij ons. Aansluitend heeft VLAM in 2022 ook actief enkele minder bekende stukken varkensvlees ingezet in de campagnes, wat de vierkantswaardering moet ondersteunen. Deze specifiekere delen van het varken werden door bekende chefs in recepten verwerkt en naar het brede publiek gecommuniceerd. Daarnaast integreerde VLAM deze onbekendere stukken ook in opleidingen van hotel- en slagerijscholen. Verder nam VLAM ook enkele initiatieven om voedselverlies tegen te gaan, waarbij consumenten

gestimuleerd werden om bewust om te gaan met voeding en specifiek met vlees. Ook hier werden minder bekende vleesstukken verwerkt.

Exportpromotie is zoals steeds een belangrijke pijler voor VLAM. Post-covid en na de Brexit ondersteunde VLAM in 2022 de relance van de export met gerichte initiatieven. Het einde van de vele Covid-restricties voor het internationale verkeer en de gewijzigde context stimuleerden de bedrijven om opnieuw te reizen en fysieke contacten met hun klanten/prospecten te maken. Na de eerste maanden van 2022, waarin de restricties wel nog alom waren, speelde VLAM hierop in en lag de focus dus opnieuw op fysieke events. Zo organiseerde VLAM mede dankzij de BAR-middelen (Brexit Adjustment Reserve) verschillende B2B-events in het Verenigd Koninkrijk. Het meest in het oog springend was een deelname aan de Prinselijke missie voor de geïnteresseerde exportbedrijven, voornamelijk uit de sectoren sierteelt en groenten en fruit. Deze acties in het VK werden omkaderd door een communicatiecampagne naar Britse aankoopverantwoordelijken. De Brexit-consulent bleef inzetten op informatie-uitwisseling en het oplossen van structurele problemen. Verder had VLAM een tiental sectorale missies en organiseerde VLAM groepsstanden op meer dan 20 internationale vakbeurzen. De meeste missies hadden een focus op individuele handelsgesprekken voor de ingeschreven bedrijven. Enkele missies genereerden ook heel wat aandacht op vlak van pr en media, zoals de aanwezigheid op het Belgische paviljoen van de Wereldexpo en de Prinselijke Missie in Japan. Individuele exportbedrijven konden ook opnieuw terecht bij VLAM voor subsidies van innovatieve projecten voor de VLAM-incubatorprojecten. 15 dossiers van VLAM-bedrijven werden door een onafhankelijke jury geselecteerd en kregen hiervoor de nodige financiële ondersteuning dankzij de BAR-middelen.

Als kenniscentrum beschikt VLAM over een schat aan marktinformatie. In 2022 werden alle onderzoeksinstrumenten geëvalueerd en opnieuw aanbesteed, zodat vanaf 2023 de nieuwe contracten voldoen aan de actuele noden. Bij de vernieuwing werd rekening gehouden met de nood aan continuïteit van data om evoluties op te volgen, in combinatie met efficiëntere methoden en aangepaste productlijsten. Zo zet VLAM bijvoorbeeld in op de eiwitstrategie, waarbij de data van VLAM gebruikt worden in de voorbereiding en opvolging van het eiwitbeleid. De marktinfo die VLAM ter beschikking heeft, wordt intensief gedeeld met stakeholders. Sinds 2022 kunnen bedrijven en beleidsmakers zich ook bij VLAM aanmelden om de marktinformatie rechtstreeks te ontvangen.

1.2. Operationele doelstellingen

In de beleidsnota 2019-2024 zijn geen OD's voor deze SD opgenomen.

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

PROMOTIE LANDBOUW, TUINBOUW EN ZEEVISSERIJ, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2022	2e BA	BU	2e BA	BU	2e BA	BU

ESR-ontvangsten OW	0	0	0	0	0	0
Toelagen OI	0	0	0	0	0	0
Overige OL,OP, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er zijn geen ontvangstenartikelen binnen dit ISE.

PROMOTIE LANDBOUW, TUINBOUW EN ZEEVISSERIJ, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
2022	VAK			VEK		
	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	5.126	5.126	5.126	5.126	5.126	5.126
Toelagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	5.126	5.126	5.126	5.126	5.126	5.126

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

Er zijn geen ontvangstenartikelen binnen dit ISE.

Uitgaven

KB0-1KGX2FA-WT – VLAAMS CENTRUM VOOR AGRO- EN VISSERIJMARKETING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Vzw VLAM is decretaal sinds 1 januari 2006 een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap. Jaarlijks wordt een subsidie toegekend ter dekking van de werkingskosten, het horizontaal programma en bijzondere accenten en opdrachten inzake beleidsvoering waarvan de vzw met de uitvoering is gelast.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2022	2e BA	2e BA-JR	BU	2e BA	2e BA-JR	BU
Uitgaven	5.126	5.126	5.126	5.126	5.126	5.126

Inhoudelijke toelichting:

Conform de aanrekenregels van VCO werd de subsidie voor 2022 volledig vastgelegd en vereffend.

1.3.2. Overige entiteiten onder gezag

Er zijn geen entiteiten onder gezag binnen dit ISE.

1.3.3. Overige entiteiten onder toezicht

Er zijn geen entiteiten onder toezicht binnen dit ISE.

VIII. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

1. Apparaatskredieten

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	2.448	196	0	66.210	66.210
2e aanpassing BA-JR	2.448	196	0	72.640	72.890
BU	2.970	198	0	71.643	71.670

PROGRAMMA KA - KBO – DEPARTEMENT LV

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	11	196	0	45.193	45.193
2e aanpassing BA-JR	11	196	0	50.583	50.833
BU	457	198	0	49.932	50.019

PROGRAMMA KA - KDO – INSTITUUT VOOR LANDBOUW EN VISSERIJONDERZOEK

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	2.437	0	0	21.017	21.017
2e aanpassing BA-JR	2.437	0	0	22.057	22.057
BU	2.513	0	0	21.711	21.651

Departement landbouw en Visserij

Ontvangsten

KB0-9KAXAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit middelenartikel heeft betrekking op

- de ontvangsten van het Departement Landbouw en Visserij die deel uitmaken van de algemene ontvangsten van de Vlaamse begroting

- EU-gesubsidieerde lonen en werking, rekening houdende met afspraken rond aanrekening van dergelijke EU-tussenkomen.

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	11	0	0	0	0
2e aanpassing BA-JR	11	0	0	0	0
BU	457	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Daar dergelijke ontvangsten moeilijk vooraf in te schatten zijn, wordt jaarlijks eenzelfde bedrag van 11.000 euro ingeschreven. De begrotingsuitvoering omvat de gerealiseerde ontvangsten.

De hogere uitvoering is het gevolg van gewijzigde boekingschema's voor EU-subsidies, waardoor in 2022 in kader van ESR-neutraliteit 444.300 euro werd geboekt.

KB0-9KAXTZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft volgende ontvangsten voor loonkosten en andere uitgaven die door externen integraal of gedeeltelijk worden terugbetaald.

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	196	0	0	0
2e aanpassing BA-JR	0	196	0	0	0
BU	0	198	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De toegewezen ontvangsten zijn bestemd voor het uitgavenartikel KB0-1KAX4ZZ-LO en KB0-1KAX4ZZ-WT.

De gerealiseerde ontvangsten lagen in lijn met de voorziene ontvangsten.

Uitgaven

KB0-1KAX2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Deze kredieten zijn bestemd voor de wedden van de personeelsleden van het Departement Landbouw en Visserij en personeel-gebonden uitgaven zoals

groepakket, maaltijdcheques, schoolpremie, vakantiegeld en eindejaarstoelage, woon-werkverkeer,....

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	40.080	40.080
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	43.381	43.381
BU	0	0	0	44.427	44.258

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van 2de aanpassing BA naar 2de aanpassing BA-JR is het gevolg van diverse boekingen en herverdelingen vanuit o.m. de indexprovisie, de relanceprovisie Vlaamse Veerkracht, de PAS-provisie, de provisie voor EU-voorzitterschap,...

KB0-1KAX2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel omvat volgende elementen:

- Algemene werkingskosten informatica;
- Algemene werkingskosten – uitgaven werkingskosten en aankoop van niet duurzame goederen en diensten voor het Departement Landbouw en Visserij;
- Schadevergoedingen aan derden;
- Aankopen en investeringen informatica;
- Andere investeringen
- EU-gesubsidieerde werking.

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	4.917	4.917
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	4.928	5.178
BU	0	0	0	5.258	5.516

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van 2de aanpassing BA naar 2de aanpassing BA-JR is het gevolg herverdelingen:

- Vanuit de provisie voor EU-voorzitterschap 11.000 euro VAK/VEK;
- Vanuit ISE B van 250.000 euro VEK.

Het beschikbare krediet werd besteed aan de voorziene uitgaven.

KB0-1KAX4ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit zijn wedden van personeelsleden waarvan (een deel van) de loonkosten kan teruggevorderd worden van externen.

Dit artikel is het eerste luik (nl. lonen) van een variabel krediet gelinkt aan het ontvangstenartikel KB0-9KAXTZZ-OW.

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	181	181
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	2.193	2.193
BU	0	0	0	217	216

Inhoudelijke toelichting:

Budget 2de BA heeft betrekking op de in de administratieve begroting ingeschreven kredieten voor 2022. Bij Budget 2de BA-JR zijn de reële toegewezen ontvangsten 2022 opgenomen, vermeerderd met de niet aangewende toegewezen ontvangsten uit vorige jaren.

Wat de ontvangsten voor 2022 betreft, gaat om een toegewezen ontvangst van 193.000 euro en uitgaven ten belope van 217.000 euro.

KB0-1KAX4ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel is het tweede luik van een variabel krediet gelinkt aan het ontvangstenartikel KB0-9KAXTZZ-OW en is bestemd voor uitgaven waarvoor een terugbetaling door externen gebeurt.

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	15	15
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	81	81
BU	0	0	0	30	29

Inhoudelijke toelichting:

Budget 2de BA heeft betrekking op de in de administratieve begroting ingeschreven kredieten voor 2022. Bij Budget 2de BA-JR zijn de reële toegewezen ontvangsten 2022 opgenomen, vermeerderd met de niet aangewende toegewezen ontvangsten uit vorige jaren. Vandaar een verschil van 66.000 euro in VAK en VEK.

Wat de ontvangsten voor 2022 betreft gaat om een toegewezen ontvangst van 193.000 euro en uitgaven ten belope van 217.000 euro.

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek IVA

Ontvangsten

KD0-9KAXAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

In uitvoering van een advies van de Algemene Gegevensbank (AGB) over de boekhoudkundige verwerking van de niet doorgestorte bedrijfsvoorheffing voor kenniswerkers werd in 2018 een nieuw algemeen ontvangstenartikel gecreëerd voor ILVO. Gezien de loonuitgaven vroeger netto begroot werden, m.a.w. waarop het vrijgesteld bedrag op de loonuitgaven in mindering werd gebracht, moet a rato van datzelfde bedrag een algemene ontvangst worden ingeschreven

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	2.437	0	0	0	0
2e aanpassing BA-JR	2.437	0	0	0	0
BU	2.513	0	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2022 werd voor een bedrag van 2.513.000 euro als algemene ontvangst geboekt.

Uitgaven

KD0-1KAX2ZZ-LO – LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de kredieten voor de betaling van wedden van de personeelsleden van het IVA ILVO en personeel-gebonden uitgaven zoals groeipakket, maaltijdcheques, schoolpremie, vakantie- en eindejaartoelage, woon-werkverkeer,....

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	15.449	15.449
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	16.489	16.489
BU	0	0	0	16.143	16.083

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de 2de aanpassing BA naar de 2de aanpassing BA-JR is het gevolg van diverse herverdelingen vanuit centrale provisies als gevolg van overschrijdingen van de spilindex, sectoraal akkoord,..

Het beschikbare krediet werd besteed aan de voorziene uitgaven.

KD0-1KAX2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft:

- Uitgaven voor aankoop van niet-duurzame goederen;
- Uitgaven voor aankoop van materiaal en producten voor allerlei planten en diergerelateerde proefnemingen, onderhoud, monitoring van het mariene milieu,...;
- Kosten m.b.t. onderzoeks- en uitwisselingsprojecten voor verblijf van buitenlandse onderzoekers en stagiairs in het kader van internationale samenwerking van ILVO met derde landen;
- Allerhande werkingsuitgaven i.v.m. informatica;
- Uitgaven voor aankoop van duurzame goederen.

(duizend euro)

2022	AO	TO	LO	VAK	VEK
2e aanpassing BA	0	0	0	5.568	5.568
2e aanpassing BA-JR	0	0	0	5.568	5.568
BU	0	0	0	5.568	5.568

Inhoudelijke toelichting:

Het beschikbare krediet werd volledig aangewend en besteed aan de voorziene uitgavenposten.

2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld

Binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij zijn er geen begrotingsprogramma's zonder beleidsveld.

IX. LIJST MET AFKORTINGEN

AO	Algemene Ontvangsten
BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
CCBT	Coördinatiecentrum praktijkgericht onderzoek en voorlichting Biologisch Teelt
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
EC	Europese Commissie
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
GLB	Gemeenschappelijk Landbouwbeleid
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
SDG	Sustainable Development Goal
TO	Toegewezen ontvangsten
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VAK	Vastleggingskrediet
VEK	Vereffeningskrediet
VEKP	Vlaams Energie- en Klimaatplan
VILT	Vlaams Informatiecentrum voor Land- en Tuinbouw

VFLD Vlaams Fonds voor Lastendelging

WT Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)

II. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

Soort initiatief	Aard	Titel	Korte omschrijving	Stand van zaken
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Pachtdecreet	De bestaande pachtwetgeving wordt hervormd en vervangen door een Vlaams pachtdecreet	Het voorstel van decreet tot bepaling van de specifieke regels over de pacht is op 10 november 2022 door de Vlaamse parlementsleden Bart Dochy, Cathy Coudyser, Steven Coenegrachts, Sofie Joosen, Joke Schauvliege en Arnout Coel ingediend. Het voorstel van decreet wordt in 2023 verder besproken.
Nieuw decreet of wijziging decreet	Regelgeving	Decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid	Er worden diverse technische aanpassingen aangebracht aan het decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid.	Het ontwerp van decreet is door de Vlaamse Regering op 1 juli 2022 principieel goedgekeurd. Na het inwinnen van het advies van de Raad van State en goedkeuring door de Vlaamse Regering zal het ontwerp van decreet in 2023 voor behandeling aan het Vlaams Parlement worden overgemaakt.

Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 houdende bepalingen tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid	Er worden diverse technische wijzigingen aangebracht aan het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 houdende bepalingen tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid	Wijziging besluit voorzien voor 2023 (in opmaak)
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Diverse regelgevingsinitiatieven	Toepassing van het nieuwe GLB via wijziging van bestaande Vlaamse regelgeving of het uitwerken van nieuwe Vlaamse regelgeving	Diverse BVR's voorzien voor eerste helft 2023.
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de regels om subsidies te verlenen voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op milieu, klimaat of biodiversiteit	In het kader van het Vlaamse Relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' worden maatregelen genomen om groene investeringen op land- en tuinbouwbedrijven te stimuleren. Zo zullen in 2022 steunmaatregelen ("pre-ecoregelingen") opengesteld worden voor landbouwers die investeren in de uitvoering van landbouwpraktijken die een positieve bijdrage leveren aan milieu, klimaat of biodiversiteit. Deze pre-ecoregelingen vormen	Besluit van 10 september 2021, BS van 20 september 2022 Besluit van 30 september 2022, BS van 19 december 2022

			tevens een opstap naar de ecoregelingen in het nieuwe GLB.	
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit voor wat betreft de erkenning van producentenorganisaties, de actiefondsen, de operationele programma's en de toekenning van de financiële steun	De zuivelsector wordt in dit besluit opgenomen	Besluit van 16 september 2022, BS van 13 december 2022
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering aan het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019	Een aantal besluiten van de Vlaamse Regering waar een aantal vennootschapsvormen worden vermeld, moeten worden aangepast aan de nieuwe vennootschapswetgeving en met name het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019	Wijziging besluit voorzien voor 2023 (in opmaak)

Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering betreffende contractuele onderhandelingen in de zuivelsector		Besluit van 23 december 2022, BS van 27 maart 2023
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de maatregelen voor kwaliteitsorganismen en gereguleerde niet-quarantaineorganismen voor plantaardig teeltmateriaal	Toepassing nieuwe Europese Plantengezondheidsverordening Verordening (EU) 2016/2031 en de Officiële Controleverordening Verordening (EU) 2017/625	Besluit van 23 december 2022, BS van 7/2/2023
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 2018 houdende vaststelling van de retributies voor de toelating van de rassen tot de rassenlijsten, voor de registratie van rassen van teeltmateriaal van fruitgewassen in het rassenregister, voor de uitoefening van bepaalde beroepen in de sector van het plantaardige teeltmateriaal en voor de keuring van dat materiaal	Toepassing van de Europese Plantengezondheidsverordening Verordening (EU) 2016/2031 en de Officiële Controleverordening Verordening (EU) 2017/625 + wijziging van de bestaande regeling (in kader van de handelsrichtlijn en rassenlijsten)	Besluit van 23 december 2022, BS van 1 februari 2023

Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering waarin wordt bepaald dat het FAVV voor de opdrachten die ze voor het gewest uitoefent in het kader van het samenwerkingsakkoord van 5 januari 2021 in het kader van de plantengezondheid de retributies rechtstreeks mag innen bij de marktdeelnemers	Toepassing van de Europese Plantengezondheidsverordening Verordening (EU) 2016/2031 en de Officiële Controleverordening Verordening (EU) 2017/625	ontwerpbesluit on hold wegens onontvankelijkheid advies RvS, wachten op decretale bekrachtiging samenwerkingsakkoord van 5 januari 2021
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende de kenmerken waartoe het onderzoek van bepaalde rassen van landbouw- en groentegewassen zich ten minste moet uitstrekken, en de minimumeisen voor dat onderzoek, wat betreft afwijkingen voor de biologische rassen van landbouw- en groentegewassen die geschikt zijn voor biologische teelt	Omzetting van Richtlijnen 2022/1647 en 2022/1648	Besluit van 31 maart 2023, BS in aanvraag
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering over de		Besluit van 6 mei 2022, BS van 2 augustus 2022

		handelsnormen voor consumptie-eieren en tot invoering van een erkenningsplicht voor leghennenbedrijven en een registratieplicht voor pakstations		
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Fokkerijbesluit voor wat de hondenfokkerij betreft	Er wordt uitvoering gegeven aan de beslissing om de fokkerij van honden over te dragen aan de Vlaamse minister voor Dierenwelzijn en diens administratie	Wijziging besluit voorzien voor 2023 (in opmaak)
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2013 houdende vaststelling en organisatie van de indeling van geslachte runderen en van geslachte varkens	Inzake karkasclassificatie zal ook een aanpassing van de actuele wetgeving opgemaakt worden, voornamelijk in het licht van het doorsturen en bewaren van gegevens van geslachte runderen en varkens, en het ter beschikking stellen van nieuwe gegevens aan de Vlaamse producenten in het kader van betrouwbaarheid, transparantie en optimalisering van de bedrijfsvoering. Ook wordt in 2022 begonnen aan de voorbereidingen van de herijking van de indelingsmethoden van geslachte varkens, die afgerond moet zijn tegen 31 december 2023	Wijziging besluit voorzien voor 2023 (in opmaak)
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot implementatie van de gewijzigde Europese	Aanpassingen ten gevolge van wijzigingen aan de Europese regelgeving	Besluit van 6 mei 2022, BS van 2 augustus 2022

		regelgeving inzake handelsnormen		
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van wijnbouwproducten	Aanpassingen ten gevolge van wijzigingen aan de Europese regelgeving	Besluit van 16 december 2022, BS van 14 april 2023
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering over de bescherming van geografische aanduidingen van gedistilleerde dranken	Aanpassingen ten gevolge van wijzigingen aan de Europese regelgeving	Besluit van 16 december 2022, BS van 14 april 2023
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering over de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen, en de gegarandeerde traditionele specialiteiten voor landbouwproducten en levensmiddelen	Aanpassingen ten gevolge van wijzigingen aan de Europese regelgeving	Besluit van 16 december 2022, BS van 14 april 2023

Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	<p>Besluit van de Vlaamse Regering BVR tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2011 tot het verlenen van steun voor deelname aan Europees erkende voedselkwaliteitsregelingen en van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 juli 2014 tot het verlenen van hectaresteen voor de biologische productiemethode met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2014-2020</p>	<p>Voorliggend besluit actualiseert de verwijzingen naar nieuwe BVR BIO in de volgende besluiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2011 tot het verlenen van steun voor deelname aan Europees erkende voedselkwaliteitsregelingen, hierna BVR steun voedselkwaliteitsregelingen te noemen; - het besluit van de Vlaamse Regering van 4 juli 2014 tot het verlenen van hectaresteen voor de biologische productiemethode met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2014-2020, hierna BVR hectaresteen biologische productiemethode te noemen. <p>Daarnaast worden in het BVR steun voedselkwaliteitsregelingen een aantal wijzigingen aangebracht. De wijzigingen betreffen voornamelijk afstemming op de terminologie van het nieuwe besluit van de Vlaamse Regering over de biologische productie en de etikettering van biologische producten en een aantal verduidelijkingen.</p>	<p>Besluit van 28 januari 2022, BS van 12 april 2022</p>
-------------------------	-------------	--	---	--

Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 oktober 2014 tot uitvoering van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2006 betreffende de organisatie, de samenstelling en de werking van de Raad van het Fonds voor Landbouw en Visserij en tot vaststelling van het bijzonder reglement betreffende het beheer en van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende de biologische productie en de etikettering van biologische producten	Het besluit dat uitvoering geeft aan het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid wordt aangepast aan de wijzigingen aangebracht door het decreet van 26 april 2019 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw en de voorziene aanpassing.	Wijziging besluit voorzien voor 2023 (in opmaak)
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering over bijzondere aanpassingssteun voor landbouwers die getroffen worden door marktverstoring ten	De Russische agressie tegenover Oekraïne verstoort het directe handelsverkeer tussen beide landen en de Europese Unie, de export vanuit de Europese Unie naar die landen, en veroorzaakt aanzienlijke prijsstijgingen. Die handelsverstoringen bedreigen het	Besluit van 15 juli 2022, BS van 10 augustus 2022

		gevolge van de Russische invasie in Oekraïne	marktevenwicht op de interne markt, in het bijzonder op het vlak van agrovoedingsproducten, wat de Europese Commissie ertoe aanzette om 500 miljoen euro bijzondere aanpassingssteun voor landbouwers te mobiliseren. Dit besluit beoogt de marktverstoringen te mitigeren.	
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 1, 5, 6, 7 en 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2017 betreffende de ondersteuning van de verstrekking van groenten, fruit en melk aan leerlingen in onderwijsinstellingen	Er worden enkele artikelen van het besluit over de ondersteuning van het verstrekken van groenten, fruit en melk aan leerlingen in onderwijsinstellingen gewijzigd. Het besluit past enkele zaken aan, om scholen nog meer te stimuleren om gebruik te maken van de schoolregeling en om binnen de bestaande schoolregeling meer steun mogelijk te maken voor het verstrekken van gezonde tussendoortjes aan de leerlingen.	Besluit van 23 september 2022, BS van 15 december 2022
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot opheffing van het koninklijk besluit van 26 augustus 1980 tot instelling van een controlemerk voor de melk	"AA" is een label voor melk, die voldoet aan bijkomende wettelijke normen met betrekking tot onder andere het kiemgetal, het celgetal en de tijd tussen twee ophalingen. Deze wettelijke normen zijn opgenomen in het koninklijk besluit van 26 augustus 1980 tot instelling van een controlemerk voor de melk. Deze bijkomende normen zijn niet erg verregaand en bieden weinig	Besluit van 28 oktober 2022, BS van 24 januari 2023

			<p>meerwaarde ten opzichte van de standaardnormen, die er reeds voor zorgen dat alle Vlaamse melk steeds aan hoge kwaliteitseisen voldoet (ongeacht of die melk bijkomend het AA-label draagt of niet). De meerwaarde van het AA-label kan dan ook in vraag gesteld worden. De belangrijkste bijkomende verplichting voor AA-melk is dat de tijd tussen twee ophalingen bij rauwe AA-melk maximum 2 dagen is en bij standaard rauwe melk maximum 3 dagen. Deze termijn van 2 dagen werd tijdens de eerste golven van de coronapandemie op vraag van de sector verlengd tot 3 dagen. Dit geeft aan dat het AA-label slechts een beperkte meerwaarde biedt. AA-melk werd tot voor kort geproduceerd in het Vlaamse en het Waalse Gewest door 4 grote zuivelbedrijven. Op dit ogenblik wordt AA-melk echter nog slechts door één zuivelbedrijf geproduceerd, waardoor het volume geproduceerde AA-melk dan ook sterk gedaald is het afgelopen jaar Met het besluit wordt het koninklijk besluit van 26 augustus 1980 opgeheven voor het Vlaamse Gewest.</p>	
--	--	--	--	--

Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de maximale rentabiliteitsoppervlakten, vermeld in de pachtwetgeving	Artikel 12.7 van de pachtwet geeft de Vlaamse Regering de bevoegdheid om de nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakten om de 5 jaar vast te stellen. Gelet op het feit dat de maximale rentabiliteitsoppervlakten het laatst werden vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2017 (in werking getreden op 25 november 2017) en deze om de vijf jaar opnieuw dienen worden vastgesteld, worden de nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakten in een nieuw besluit van de Vlaamse Regering vastgesteld.	Besluit van 18 november 2022, BS van 24 november 2022
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2003 tot oprichting van een Vlaams betaalorgaan voor het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling en het Europees Landbouwgarantiefonds	Het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2003 over de oprichting van een Vlaams betaalorgaan voor het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling en het Europees Landbouwgarantiefonds wordt aangepast aan de nieuwe Europese bepalingen met ingang van 1 januari 2023 voor het nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Verder worden enkele verduidelijkingen aangebracht.	Besluit van 25 november 2022, BS van 7 december 2022

Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot invoeging van een artikel 38/1 in het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2014 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid	GLB-deelnemers onderwerpen zichzelf aan bepaalde vergroeningsregels. Sommige van die regels sluiten productie op een landbouwperceel uit, het perceel in kwestie wordt dan niet ingezet in het kader van de voedselvoorziening. De Europese Commissie laat de lidstaten toe om afwijkingen toe te staan voor het teeltjaar 2022 in het kader van de vergroeningsregels. Het ontwerp van besluit regelt deze afwijkingen met betrekking tot braakliggend land.	Besluit van 23 december 2022, BS van 20 februari 2020
-------------------------	-------------	---	---	---

II. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'

Er waren in 2022 geen aangenomen resoluties en moties van het Vlaams Parlement met betrekking tot het landbouwbeleid.

III. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'

Voor wat betreft de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof in het rapport '*Hoe Vlaanderen voedselverspilling en voedselverlies bestrijdt*' (maart 2021)', verwijs ik naar de tabel XII in bijlage bij de BBT BU 2021.

Er zijn geen andere of recente aanbevelingen van het Rekenhof met betrekking tot het landbouwbeleid.

IV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE'

Er zijn geen arresten van het Grondwettelijk Hof en het Hof van Justitie die betrekking hebben op het Landbouwbeleid.